

TIKVEŠ

SINCE 1885

Извештај за одржливост 2024г.

Содржина

Акроними и кратенки	04
Најважните случувања во рамките на ESG во 2024 година	04
Порака од Претседателот	06
1. За извештајот	08
2. Организациски профил	12
2.1 Нашата стратегија за ESG	20
2.2 Нашите брендови	21
2.3 Пазарно присуство	22
2.4 Заложби во однос на меѓународните и секторските иницијативи и стандарди	27
2.5 Награди и признанија	29
3. Корпоративно управување	30
3.1 Структура на корпоративно управување	32
3.2 Управување со ESG-стандардите	34
Управен комитет за ESG (2024 г.)	34
Специјализиран тим/група за ESG-стандарди	34
3.3 Деловна етика, стандарди и политики	36
3.4 Одговорно управување со синцирот на снабдување	40
3.5 Вклучување на засегнатите страни и анализа на материјалноста	47

4. Резултати од аспект на животната средина	50
4.1 Одржливо лозарство	52
4.2 Систем за управување со енергијата и животната средина	63
Следење и управување со енергијата	63
Нашата транзиција кон чисти извори на енергија	63
Проширување на нашите извори на обновлива енергија	64
4.3 Мерки за енергетска ефикасност	66
Мерење на емисиите	69
4.4 Искористување и зачувување на водата	70
4.5 Управување со отпад и циркуларна економија	72
5. Резултатите во однос на влијанието врз општеството	74
5.1 Задоволство кај клиентите и потрошувачите	76
5.2 Вработување и трудови практики	79
5.3 Здравје, безбедност и добросостојба	81
5.4 Вклучување на заедницата	82
6. Табела за Глобалната иницијатива за известување (GRI)	90

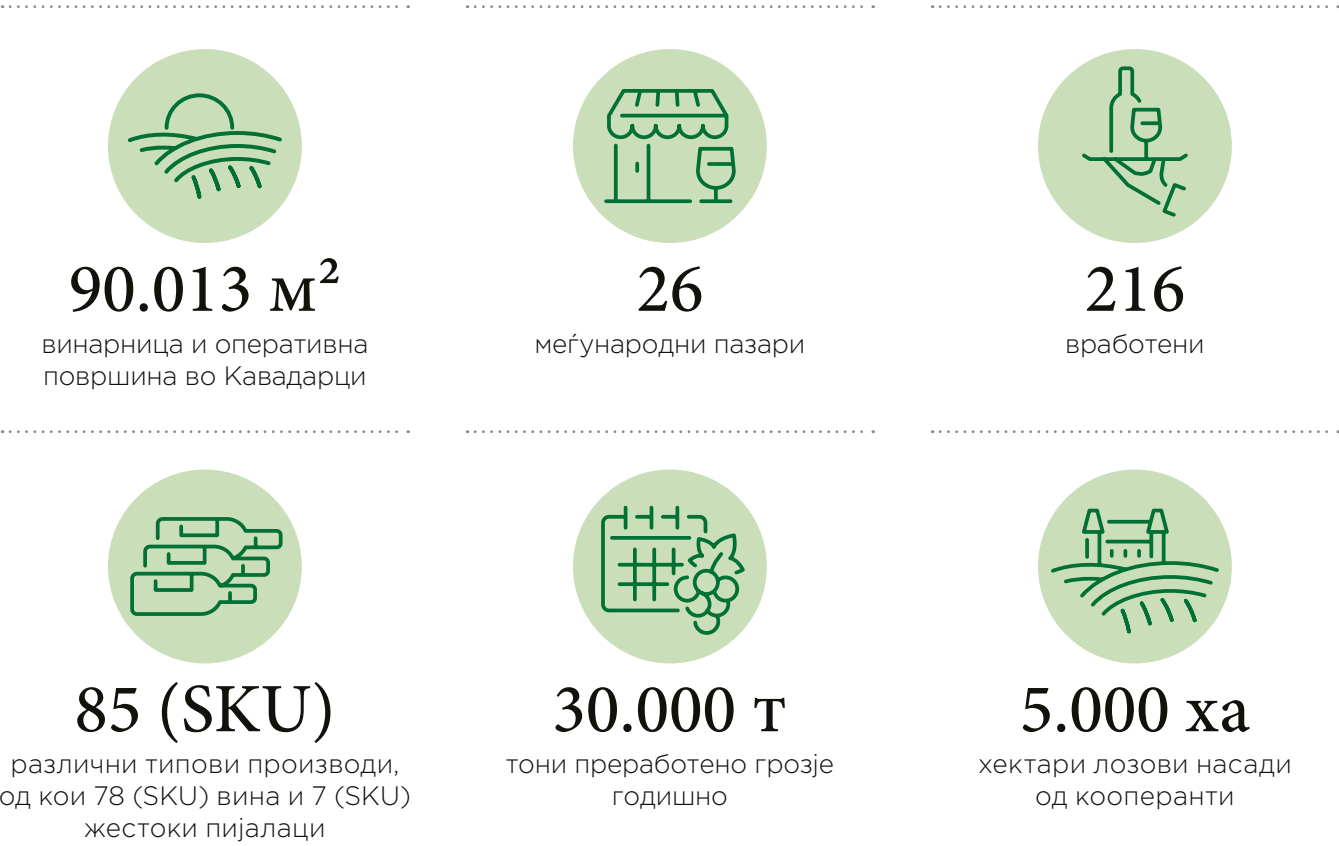

Акроними и кратенки

CEO	Главен извршен директор	КПУ	Клучни показатели на успешност
CO ₂	Јаглерод диоксид	МБ	Македонска берза
ESG	Животна средина, општествено влијание и корпоративно управување	ЦОР	Цели на одржливиот развој
ЕУ	Европска Унија	ОК	Обединето Кралство
ГХГ	Емисија на стакленички гасови	ОН	Обединети нации
ИГИ	Иницијатива за глобално известување	САД	Соединетите Американски држави
HORECA	Хотели, ресторани и кафетерии/угостителство	ВВ „Тиквеш“	Винарска визба „Тиквеш“ АД Кавадарци
IWCA	Меѓународни винарници за борба против климатските промени	TCD	„Tikveš 1885 Chateaux and Domaines“

Најважните случувања во рамките на ESG во 2024 година

Клучни показатели за винарницата

Клучни факти во доменот на животната средина, општественото влијание и корпоративното управување за 2024 година

Порака од Претседателот

Светозар Јаневски

Претседател на
Управниот одбор

Ние, во „Тиквеш“, не се задоволуваме со просечност, не дозволуваме да нè прегазат промените и не се плашиме од предизвиците во динамичната и честопати нестабилна деловна клима. Напротив, ги дочекуваме храбро и подготвени, секогаш чекор пред другите, затоа што само така можеа да обезбедиме стабилен и долгорочен развој на компанијата и да придонесеме за развојот на средината во која дејствува таа.

Ефектите од нашето работење се далекусежни, а ние отсекогаш сме се грижеле за тоа какви резултати остваруваме, каков пример даваме и какво влијание имаме во нашето потесно и пошироко окружување. Затоа и воведувањето на ESG-стандардите за нас претставуваше само процес на систематизирање на заложбите што секако ги негувавме и веќе ги спроведувавме преку различни деловни и општествено одговорни активности.

Тимот на „Тиквеш“ во таа насока продолжи и во 2024 година и драго ми е што можам да заклучам дека Извештајот за одржливост за 2024 година на Винарската визба „Тиквеш“ ја рефлектира сериозноста на компанијата кога станува збор за трите исклучително важни области што се опфатени со ESG-стандардите, како и извонредните резултати што ги постигнавме во доменот на заштитата на животната средина, општественото влијание и корпоративното управување.

Овие резултати беа препознаени и на глобално ниво и станавме првата и засега единствена винарница од регионот што е членка на групата Меѓународни винарници за борба против климатските промени (IWCA). Во 2024 година, „Тиквеш“ доби повисок статус во оваа група и Сертификат за сребрено членство во IWCA поради остварените резултати во однос на намалувањето на јаглеродниот отпечаток на винарницата за 21 % по литар производ за период од една година. Ова е доказ за големата посветеност на винарницата кон одржливоста и нејзината зелена трансформација, како и кон борбата со климатските промени.

Ваквите резултати се само дополнителен поттик да продолжиме со активностите за проширување на капацитетите за обновлива енергија, како и со примената на мерки за органско производство на грозје и вино, со што се зачувува биолошката разновидност и се заштитува животната средина. Дополнително, ќе продолжиме да вложуваме во едукација и истражувања и преку соработка со врвни светски експерти да воведуваме научни сознанија и модерни дигитални алатки базирани врз вештачка интелигенција, со цел да го подобриме квалитетот на нашите производи, истовремено зачувувајќи го екосистемот.

Сите овие сознанија ги споделуваме со нашите партнери – лозарите и со останатите заинтересирани компании и реализираме многубројни проекти со кои придонесуваме за развојот на индустријата и позитивното влијание во локалната заедница и во целокупната економија. Тоа е нашиот скроман придонес за создавањето подобра иднина за следните генерации, иднина што се темели врз одржливост и одговорност. Благодарност до сите што ја споделуваат оваа наша визија и ќе ни се приклучат во остварувањето на ваквата благородна цел.

**Во 2024 година, „Тиквеш“ доби
Сертификат за сребрено членство
во IWCA поради**

За извештајот

Овој Извештај ја презентира винарската визба „Тиквеш“ (во понатамошниот текст „Тиквеш“ или „Друштвото“) и резултатите на винарницата во однос на одржливоста, заедно со екосистемот на друштва со кои соработува „Тиквеш“ во деловното работење (во понатамошниот текст „Tikveš 1885 Châteaux & Domaines“).

Во Извештајот, Винарската визба „Тиквеш“, како друштво што котира на берзата во Република Северна Македонија, се прикажува дека е усогласена со Упатствата за известување во однос на ESG на Македонската берза (МБ). Ваквото усогласување вклучува минимум информации и ја подвлекува посветеноста на Друштвото кон исполнување на очекувањата предвидени од страна на МБ.

При изготвувањето на овој Извештај беа земени предвид стандардите од Глобалната иницијатива за известување (GRI), вклучувајќи ги напорите на Друштвото во насока на нето-нула емисии согласно Меѓународните винарници за борба против климатските промени (IWCA) и нејзиниот придонес за Целите за одржлив развој (ЦОР) на Обединетите нации (ОН).

Граници на известувањето:

Границите на известувањето го дефинираат опсегот на овој Извештај, вклучително и организациските и оперативните аспекти што ги опфаќа.

Организациски ограничувања:

1.

Субјект во опсегот: Извештајот ги опфаќа резултатите и влијанието на Винарската визба „Тиквеш“ во однос на одржливоста. Информациите што ги содржи Извештајот, исто така, ги опфаќаат деловните активности на „Тиквеш“ со „Tikveš 1885 Châteaux & Domaines“, екосистемот на друштва со кои соработува и ги поддржува „Тиквеш“, кои влијаат врз Винарската визба „Тиквеш“, и обратно, врз кои влијае и Винарската визба „Тиквеш“. Овие друштва содржат мали винарници, лозја и угостителскиот објект на „Тиквеш“ во Кавадарци.

2.

Географски опсег: Седиштето на дејностите на Винарската визба „Тиквеш“ е во Скопје, Кавадарци, Лепово, Барово, Бела Вода, сите овие места се наоѓаат во Северна Македонија, како и имотот „Château de Gourdon“, кој се наоѓа во јужниот дел на долината Рона во Франција, во близина на гратчето Болен. Овој Извештај се фокусира на деловните активности на Винарската визба „Тиквеш“ во рамките на овие географски локации.

3.

Исклучоци: Активностите што не се во финансиска или оперативна контрола на Винарската визба „Тиквеш“ се надвор од опсегот на овој Извештај.

Оперативни граници:

1.

Работи поврзани со лозовите насади: Опсегот на овој Извештај ги вклучува еколошките и општествените аспекти поврзани со активностите со лозјата, вклучително и одгледувањето на грозјето, бербата и управувањето со земјиштето.

2.

Работи поврзани со винарската визба: Овој Извештај ги опфаќа сите аспекти поврзани со процесот на производство на вино, вклучително и ферментацијата, флаширањето, контролата на квалитетот, продажбата и маркетингот и вклучувањето на заедницата.

3.

Работи поврзани со угостителството: Извештајот ги опфаќа општествените аспекти од активностите на ресторанот, вклучувајќи ги ангажманот на потрошувачите, развојот на винската култура, винските тури, настаните и интеракциите со заедницата.

4.

Вредносен синџир: Друштвото, исто така, ги разгледува општествените и еколошките аспекти на практиките во својот синџир на снабдување, дистрибуција и набавка, заедно со партнерите лозари.

Период на известување: Периодот на известување за овој Извештај за одржливост е фискалната година 2024 (1.1.2024 – 31.12.2024).

Рамки и стандарди на известување: Овој Извештај се повикува на стандардите на Глобалната иницијатива за известување (GRI).

Процена на материјалност: „Тиквеш“ спроведе проценка на материјалност за да ги идентификува и да ги приоритизира темите поврзани со животната средина, општественото влијание и корпоративното управување, кои се значајни за Друштвото и за засегнатите страни. Извештајот примарно се фокусира на темите што се идентификувани како материјални преку направената проценка.

Коментари за овој Извештај: За коментари во однос на овој Извештај, контактирајте со: Винарска визба „Тиквеш“
За: Канцеларија на Главниот извршен директор
Ул. „Димче Беловски“, бр. 2, 1000 Скопје
Република Северна Македонија
тел.: +389 2 3181700
Е-пошта: contact@tikves.com.mk
Интернет-страница: www.tikves.com.mk

Организациски *профил*

- 2.1** Нашата стратегија за ESG
- 2.2** Нашите брендови
- 2.3** Пазарно присуство
- 2.4** Заложби во однос на меѓународните и
секторските иницијативи и стандарди
- 2.5** Награди и признанија

За Винарската визба „Тиквеш“

Винарската визба „Тиквеш“, основана во 1885 година со седиште во Кавадарци, Северна Македонија (ул. „8-ми Септември“ бр. 5), со магацин, оперативни и административни канцеларии во Скопје, е една од најголемите и најнаградувани винарници во Југоисточна Европа.

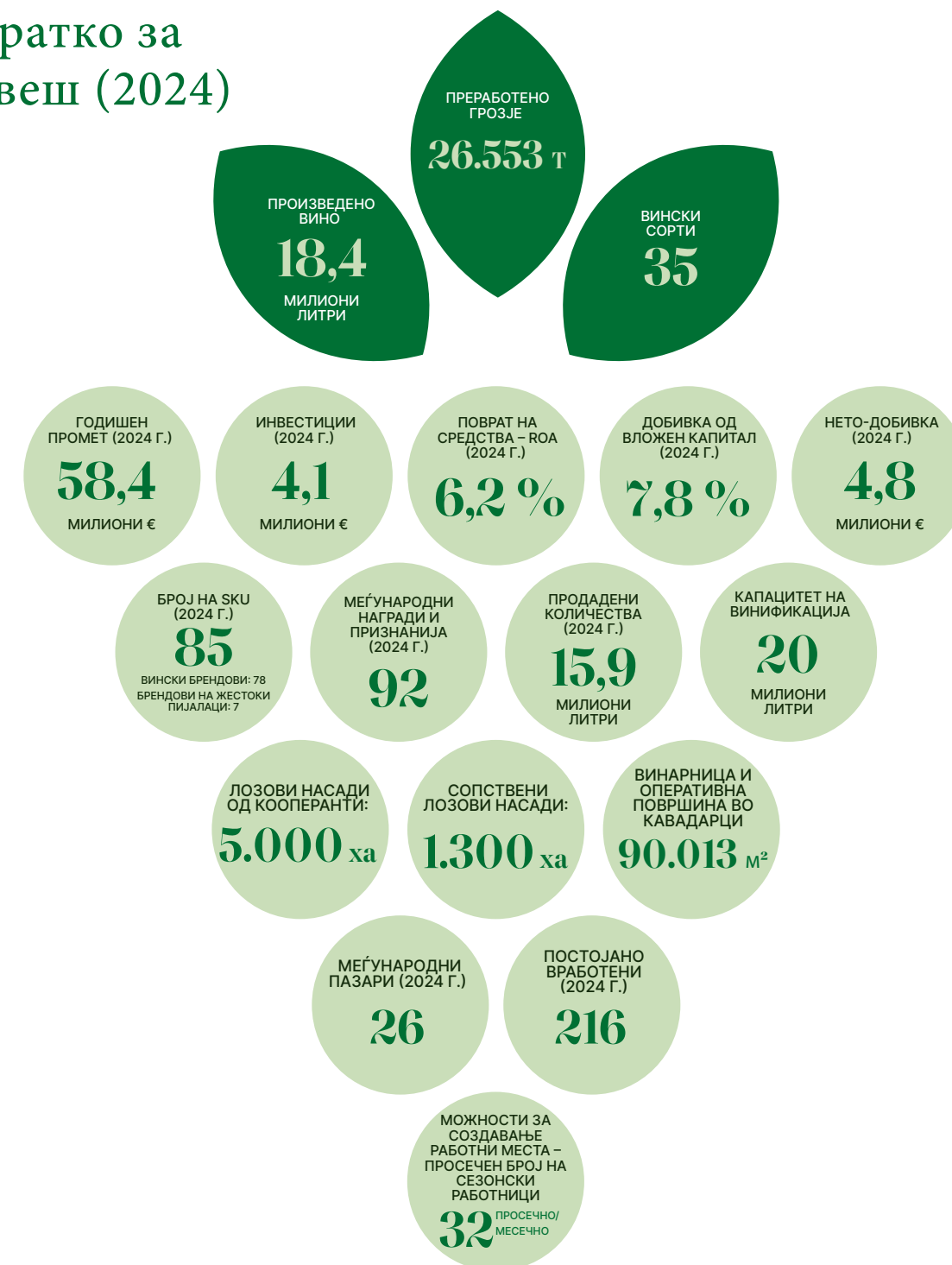
Наследството од тиквешкиот регион

Со богата историја и силна посветеност на модернизацијата, иновациите и еколошката одржливост, нашата винарница се наоѓа на истоимениот регион во Северна Македонија, распространета на површина од **90.013 м²**, со лозови насади во клучните вински области во Северна Македонија, карактеристични за медитеранската и континенталната клима и уникатниот тероар.

Винарската визба „Тиквеш“ е винарница од средна големина, но таа е лидер во регионалната винска индустрија, со присуство на **26 глобални пазари**, со **216** директно вработени луѓе и годишна преработка од над **30.000** тони грозје и производство на над 85 различни производи (SKU), од кои 78 вина и 7 жестоки пијалаци.

Накратко за Тиквеш (2024)

Клучни факти за 2024 година

37 % ПОТРОШУВАЧКА НА ВИНО ВО С. МАКЕДОНИЈА

63 % СТРАНСКИ ПАЗАРИ

„Создаваме
глобален бренд
за нашиот
регион“

Винарската визба „Тиквеш“ се фокусира на создавање поволно општествено и економско влијание за нашиот регион. Континуирано инвестираме во **едукацијата и развојот** на нашите вработени, ги унапредуваме заедниците во кои работиме, промовираме автохтони сорти грозје за да создадеме **можности за лозарите** и го поттикнуваме развојот на **регионалниот туризам**.

12 Локации со активни лозови насади

Локација на лозјата: надморска височина/ географска ширина/ должина

Економско влијание

Винарската визба „Тиквеш“ има значајно економско влијание на локално и на национално ниво. Придонесува за развојот на лозарството и на винската индустрија преку воведување најсовремени стандарди за производство, инвестиции во технологијата, иновации во лозарството и винарството, како и преку соработка со сите чинители во индустријата со цел да ги сподели своите напредни сознанија и практики за унапредување на квалитетот на грозјето и виното. Винарската визба „Тиквеш“ е клучен играч

во винската индустрија, движечка сила за развој и стабилност, обезбедувајќи работни места и можности за професионален развој на голем број директни и индиректни вработени, како и на голем број добавувачи и соработници. Неспорно е и економското влијание што винарницата го има на национално ниво, генерирајќи приходи за целокупната економија како резултат на даноците, но и на извозот на производи со додадена вредност. „Тиквеш“ континуирано спроведува активности за промоција на маке-

донското вино и на земјата како производител на квалитетно вино, придонесувајќи за нејзиното реноме и препознатливост во глобални рамки. Јасната визија, стратешкиот пристап во работењето и иновативните деловни практики го гарантираат одржливиот долгорочен развој на „Тиквеш“ и овозможуваат успех во променливото деловно окружување, при што винарницата создава вредност за вработените, соработниците, локалната заедница и за целокупната економија.

Финансиски резултати

Винарската визба „Тиквеш“ бележи конзистентен раст на параметрите што ги прикажуваат остварените финансиски резултати. Ваквиот успех се должи на ширењето на пазарот, освојувањето нови потрошувачки сегменти и на зголемувањето на учеството на производи со повисока додадена вредност во продажбата. Преку фокусирани активности, „Тиквеш“ остварува економски развој, истовремено напредува во својата агенда за одржливост и е пример за одговорни деловни практики во винската индустрија.

Во 2024 година, „Тиквеш“ оствари позитивни финансиски резултати и раст на продажбата и на остварените приходи. Конкретно, волуменот на продажбата се зголеми за 1,8 %, а приходите се зголемија за 15,0 % споредено со 2023 година. Ваквите резултати главно се должат на подобрените перформанси во продажбата, како на домашниот, така и на странските пазари, во согласност со стратегијата за постојано унапредување на структурата на продажба.

15,0 %

Стапка на раст на приходите

споредено со
2023 година

Во финансискиот извештај за 2024 година
се дадени дополнителни информации за
финансиските резултати.

Диверзификација

Винарската визба „Тиквеш“ спроведува активности за зајакнување на своето присуство на постојните пазари и за освојување нови. Ваквата посветеност и стратешкиот фокус на диверзификација резултираат со континуиран раст на регионално и на меѓународно ниво. Без исклучок,

на сите пазари е забележан двоцифрен раст на приходите. Ова ја потврдува ефективноста на нашата стратегија за диверзификација како движечка сила за нашиот целокупен успех, но и успешната имплементација на ваквиот стратешки пристап.

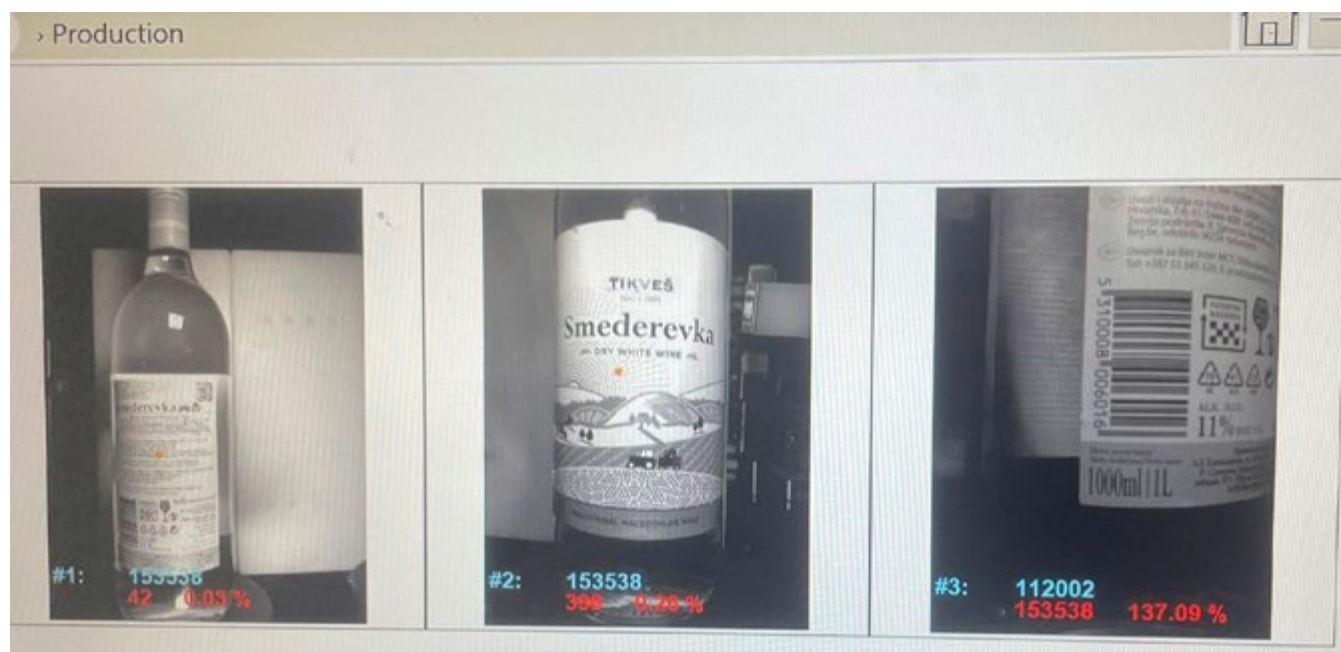

Развој

За обезбедување континуиран развој на винарницата, „Тиквеш“ се потпира на обемни инвестиции во сите сегменти од своето работење. Во 2024 година беше реализирана инвестиција од 4,2 милиони евра за зголемување на капацитетот за полнење вино.

Демонстрирајќи ја својата стабилна заложба за долгорочен раст и одржливи практики, Винарската визба „Тиквеш“ во 2024 година инвестираше во набавка и инсталирање нова линија за полнење за унапредување на ефикасноста и автоматизацијата на процесот на полнење.

Оваа стратешка инвестиција се поклопува со напорите на винарницата за континуиран одржлив развој и за спроведување на стандардите за безбедност на производот, заштита на животната средина, општествено влијание и корпоративно управување (ESG).

Новата линија за полнење има капацитет од 12 000 шишиња на час, при што годишно, во две смени, ќе може да се полнат и над 45 000 000 единици, што е двојно повеќе од претходно. Линијата овозможува целосна контрола, автоматско следење со прецизни камери и мерни инструменти за мониторинг на целиот процес.

За „Tikveš 1885 Châteaux & Domaines“

„Tikveš 1885 Châteaux & Domaines“ се состои од екосистем на друштва со кои соработува Винарската визба „Тиквеш“ во рамките на своето деловно работење. Во рамките на поддршката и соработката на „Тиквеш“ со овие друштва, тие остваруваат меѓусебно влијание. Овие друштва вклучуваат мали винарници, лозови насади и активности и објекти за вински туризам и угостителство на „Тиквеш“, но и поддршка на процесите за развој на кадри, како и маркетинг и продажба на регионалните пазари.

Активностите на „Tikveš 1885 Châteaux & Domaines“ се одвиваат во Скопје, Кавадарци, Лепово, Барово и Бела Вода во Северна Македонија, но и „Château de Gourdon“, кој се наоѓа во јужниот дел на долината Рона во Франција, во близина на гратчето Болен.

„Врвно
уживање во
вина и жестоки
пијалаци“

Друштвата во екосистемот

Три клучни винарски визби

Lepovo
Krnjevo
Château de Gourdon

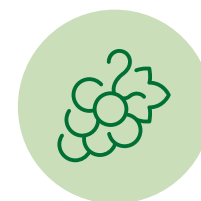
Domaines

Barovo
Babuna
Bela Voda
Lepovo

Лозарство и набавка

M6 Аграр
Агровардарие

Вински туризам

Ресторан во Кавадарци
Вински бутик-продавница
Угостителство, сместување и
кетеринг услуги
Управување со настани

Продажба и маркетинг

Регионална продажба и
маркетинг

Обука

M6 Едукативен центар за обука
и градење капацитети

2.1 Нашата стратегија за ESG

*„Одржливо производство на вино што ќе остане за
навек“*

Ние ја препознаваме важноста од одговорно деловно работење во обезбедувањето висококвалитетни вински производи за нашата сè поголема мрежа на клиенти.

Преку спроведувањето на нашата стратегија за ESG-стандардите, ние сакаме нашата винарница да стане модел за одржливи практики, да придонесе за позитивни промени во винската индустрија, истовремено остварувајќи деловен успех.

Нашата цел

Да создадеме незаборавни искуства што ќе нè направат првиот избор за квалитет.

Нашата визија

Нашата визија е да бидеме препознаени ширум светот како пионери на автентични доживувања на вино и жестоки пијалаци, познати по исклучителниот стил, посветеноста кон одржливоста и соработката со регионалните партнери во винската индустрија.

Нашата мисија

Нашата мисија е создавање извонредни вина и жестоки пијалаци, доживувања што ќе се паметат и водење одржливо производство на вино, истовремено почитувајќи го наследството од нашите винови насади.

Клучни вредности

Извонредност
Одржливост
Страст
Интегритет
Соработка
Иновација
Пристап заснован врз наука
Чувство на сопственост
Наследство
Фокус на клиентот
Приспособливост
Општествена одговорност

2.2 Нашите брендови

Винарска визба „Тиквеш“ – „Tikveš 1885 Châteaux & Domaines“

2.3 Пазарно присуство

„Лидер на регионалниот пазар“

Винарската визба „Тиквеш“ ја зацврсти својата лидерска позиција во винската индустрија на Југоисточна Европа, успешно реализирајќи стратешка премиумизација на својот продажен микс. Во 2024 година, растот на компанијата е предводен од зголемената побарувачка за вина од повисоки сегменти, како на домашниот, така и на регионалните и другите странски пазари.

На домашниот пазар, „Тиквеш“ продолжува да доминира во малопродажбата и во сегментот HoReCa, со особено забележлив раст во категоријата премиум вина. Потрошувачите сè повеќе препознаваат и бараат високи стандарди во винската индустрија, а нашите брендови од сегментите премиум и тероар покажуваат значителен раст и зголемен удел во вкупната продажба.

На регионалните пазари, кои се главен двигател на растот, „Тиквеш“ постигна извонредни резултати, особено во Србија, Хрватска, Босна и

Херцеговина, Црна Гора, Албанија, Бугарија и во Словенија. Побарувачката за вина од повисока категорија расте во сите канали на продажба, при што партнерствата со клучните објекти на HoReCa, специјализирани продавници и селектирани малопродажни мрежи играат клучна улога во развојот.

Во согласност со нашата стратегија, во 2024 година, 63 % од продажниот волумен доаѓа од регионалните и извозните пазари, додека, пак, 37 % е остварен на домашниот пазар. Повеќе од кога било, фокусот е насочен кон подобрување на структурата на продажба.

Со јасна визија, силни брендови и континуирани инвестиции во иновативни и висококвалитетни вина, „Тиквеш“ останува предводник во винската индустрија, поставувајќи нови стандарди и подигнувајќи ја вредноста на винската категорија на регионално и на глобално ниво.

Извозни пазари

63 %

продажба по
волумен

Домашни пазари

37 %

продажба по
волумен

Регионални пазари

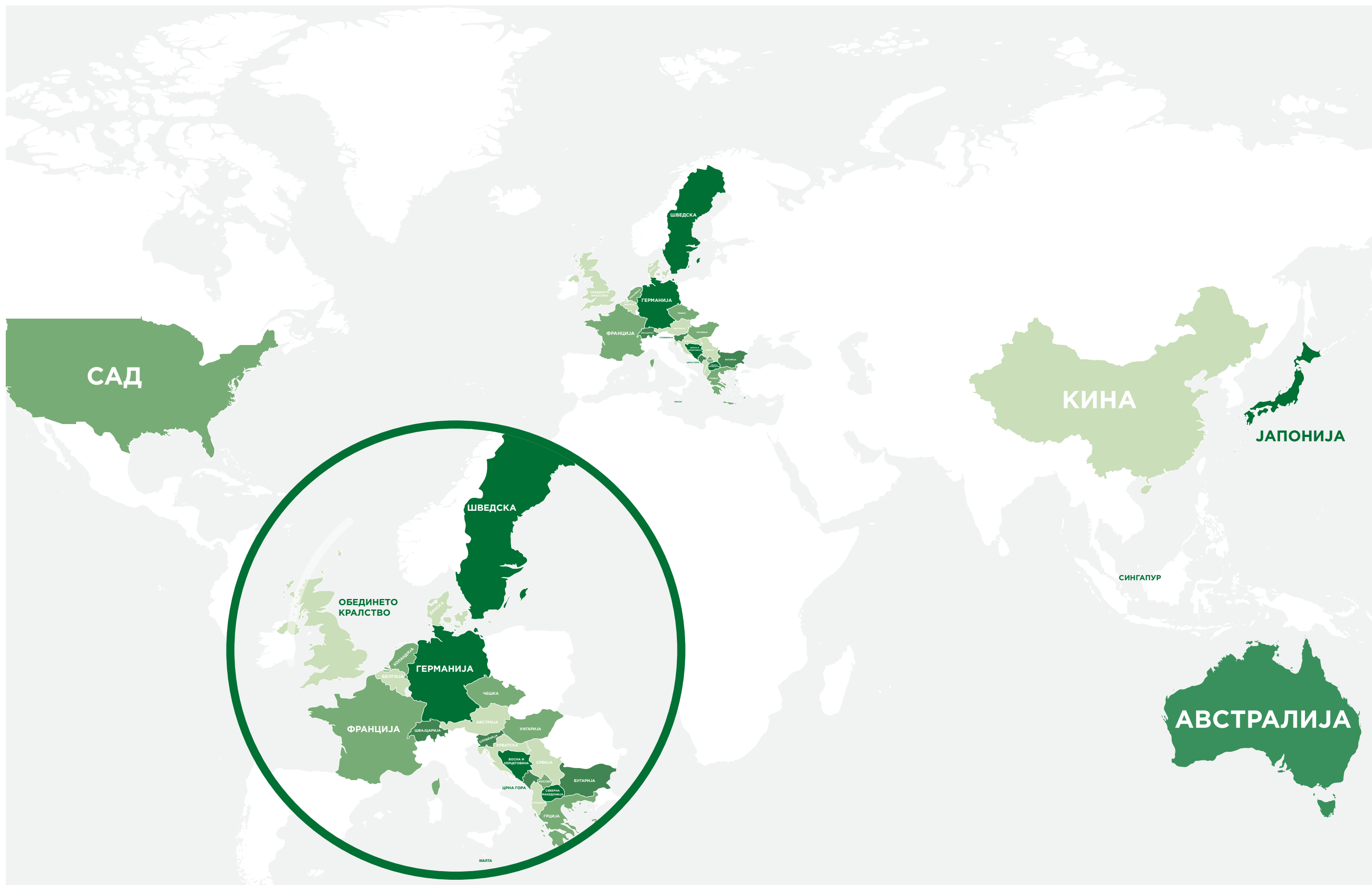
ВОЛУМЕН НА ПРОДАЖБА НА СИТЕ ПАЗАРИ ВО 2024 ГОДИНА

Пазар	Шишиња	Литри
Албанија	113.518	79.652,96
Австралија	35.532	30.079,50
Австрија	7.017	4.700,99
Белгија	4.170	3.123,00
Босна и Херцеговина	2.747.762	2.299.497,28
Бугарија	236.903	307.687,25
Кина	9.660	7.245,00
Хрватска	857.422	808.527,60
Чешка	4.368	5.613,00
Данска	4.876	3.675,00
Франција	3.690	2.767,50
Германија	70.236	59.530,05
Грција	120	90,00
Унгарија	600	450,00
Јапонија	420	315,00
Косово	1.317.662	473.958,36
Малта	21.238	19.409,02
Црна Гора	316.664	254.412,02
Холандија	9.090	6.798,60
Северна Македонија	8.500.133	5.956.570,20
Србија	6.198.995	5.490.873,46
Сингапур	384	288,00
Словенија	26.580	22.473,00
Шведска	27.823	20.867,25
Швајцарија	42.402	34.023,78
ОК	36.330	27.197,70
САД	36.720	30.630,00
Вкупно	20.630.315	15.950.455,50

Карта со глобалните извозни пазари

„Глобално присуство на четири континенти“

Винарската визба „Тиквеш“ е стабилен и сериозен деловен партнер што произведува и испорачува извонредни вина, но, исто така, обезбедува и врвна услуга и сеопфатно знаење за производите, производството и индустријата, што на клиентите им помага да бидат успешни.

„Тиквеш“ го шири своето меѓународно искуство со извоз на вината тероар во земјите од **Европската Унија (ЕУ), Обединетото Кралство (ОК), Соединетите Американски Држави (САД), Австралија, Канада и Кина**. Исто така, нашата цел се клучните меѓународни пазари, како што се пазарите во нордиските земји. Со зголемување на влијанието на овие пазари, целта на винарницата е подигнување на информираноста за исклучителниот квалитет на своите вина. Винарската визба „Тиквеш“ редовно учествува на реномирани меѓународни вински натпревари и освојува многубројни награди, кои се потврда за високиот квалитет на вината што ги произведува.

Иницијатива за „Заштитени географски ознаки“

Улогата на предводник на домашната винска индустрија за „Тиквеш“ претставува голема одговорност и дополнителен поттик за реализација на проекти и активности што придонесуваат за развој на индустријата и овозможуваат соработка и вклучување на сите релевантни чинители во индустријата. Таков е проектот „Географски ознаки за производство на вино во Република Северна Македонија“, кој се спроведува од 2021 година со поддршка на програмата на GlZ – Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit. Главната цел на проектот е развој на систем за функционални географска ознаки (GI) во согласност со Заедничката политика за земјоделство

на ЕУ, особено Политиката за квалитет на ЕУ. Ваквиот систем ќе ги унапреди стандардите за производите и ќе обезбеди конзистентност во однос на квалитетот на грозјето и виното.

Спроведувањето на овој проект носи значителни подобрувања во винскиот сектор, кои во иднина ќе резултираат со развој на брендирано производство и поголема препознатливост на македонското вино, особено на странските пазари. Дополнителна придобивка од проектот е обезбедување понатамошен одржлив развој на винскиот сектор.

Вкупната вредност на проектот е 356 166 ЕУР, а придонесот од „Тиквеш“, заедно со BOM, изнесува 180 390 ЕУР

Во 2024 година, ВВ „Тиквеш“ ја потврди својата посветеност за споделување знаење и развој на индустријата преку организирање и учество на голем број работилници, конференции и студиски патувања. Овие иницијативи се фокусираа на одржливи практики, на интеграција на принципите за животната средина, општественото влијание и корпоративното управување (ESG) и на обезбедувањето напредок во лозарството и винарството. Со ангажирање угледни меѓународни професори, вински експерти и искусни енолози, „Тиквеш“ поттикна дијалог за зелени иновации, за модели на циркуларна економија и за напредни техники во управувањето со лозјата. Преку практични демонстрации и заеднички дискусии, винарницата ја сподели својата експертиза за одржливо производство, дигитализација на процесите и подобрување на квалитетот, зајакнувајќи ја својата улога како лидер во оформувањето на иднината на винската индустрија.

2.4 Заложби во однос на меѓународните и секторските иницијативи и стандарди

ВВ „Тиквеш“ е посветена на обезбедувањето придонес за остварување на Целите за одржлив развој (SDGs) на Обединетите нации (ОН) и учествува во меѓународните иницијативи за одржливост, како што е Меѓународни винарници за борба против климатските промени. На регионално ниво, активно учествуваме и ги поддржуваме иницијативите

со кои се обезбедува препознатливост на земјата и регионот како производител на квалитетно вино и промоција на локалните автохтони сорти. За информациите во однос на ESG-стандардите, предвид ги земаме стандардите на Глобалната иницијатива за известување и упатствата за известување за ESG на Македонската берза.

„Јакнење на препознатливоста на земјата како производител на квалитетно вино“

INTERNATIONAL
WINERIES FOR
CLIMATE ACTION

SUSTAINABLE
DEVELOPMENT
GOALS

Wines of
MACEDONIA

Винарската визба „Тиквеш“ игра интегрална улога во поддршката на здружението „Вина на Македонија“, вклучително и настани и програми за обука. Активно организираме и учествуваме во **промотивни настани и дегустации**, каде што се презентира разновиден асортиман на македонски вина пред домашната и пред меѓународната публика. Дополнително, Винарската визба „Тиквеш“ организира **едукативни работилници**

и обуки за локалните производители на вина, каде што споделува најдобри практики и ја негува соработката во рамките на македонската винска индустрија. Со промовирање на вината од Македонија и со инвестирање во развојот на заедницата на производители на вино, континуирано работиме на подигнувањето на свеста и препознавањето на македонските вина на глобалните пазари.

„Претставување на нашиот регион во меѓународните иницијативи“

Винарската визба „Тиквеш“ посветено работи за поодржлива иднина за глобалната винска индустрија. Со помош на иновативните технологии, зголемувањето на енергетската ефикасност и соработката со партнерите во индустријата, ние ги интензивираме нашите напори за борбата против климатските промени и се усогласуваме со целта за нето-нула јаглеродни емисии до

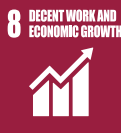
2050 година. Нашите заложби за одржливост и зелена трансформација го вброија „Тиквеш“ меѓу водечките винарници на глобално ниво, кои се дел од групата **Меѓународни винарници за борба против климатските промени (IWCA)**. Во 2024 година, „Тиквеш“ доби унапреден статус на Сребрен член во IWCA поради остварените резултати во намалувањето на јаглеродниот

отпечаток на винарницата за 21 % по литар производ за период од една година, што е доказ за големата посветеност на „Тиквеш“ кон континуирано намалување на емисијата на стакленички гасови. За постигнување на оваа цел, „Тиквеш“ спроведува повеќеслоен пристап што се фокусира на постепено намалување на емисиите на стакленички гасови во сите свои активности. Ова

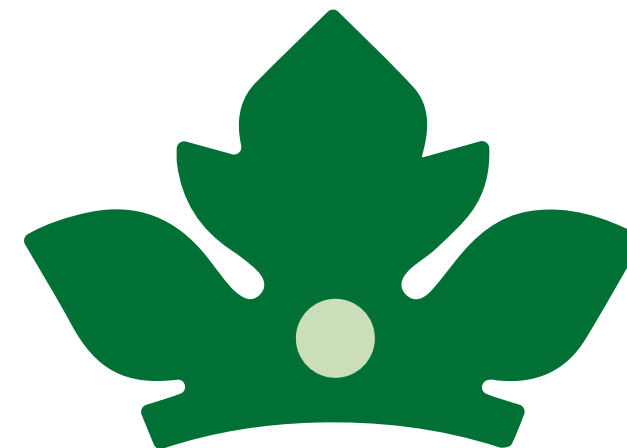
вклучува инвестирање во извори на обновлива енергија, како што е соларната енергија, заради минимизирање на зависноста од фосилните горива. Дополнително, Винарската визба „Тиквеш“ применува одржливи практики во лозарството, како што се конзервација на водата и зачувување на биодиверзитетот со цел да се намали влијанието врз животната средина.

Придонесуваме за Целите за одржлив развој на Обединетите нации

ЦОР на ОН	 Придонес на „Тиквеш“
ЦОР 6: Чиста вода и санитарни услови	 Со спроведување разумни практики за управување со водата, „Тиквеш“ обезбедува достапност и одржливо управување со водните ресурси.
ЦОР 7: Достапна и чиста енергија	 „Тиквеш“ го намалува својот „јаглероден отпечаток“ преку користење обновливи извори на енергија, промовирање на енергетската ефикасност и намалување на потрошувачката на енергија.
ЦОР 8: Пристојна работа и економски раст	 „Тиквеш“ придонесува за растот на локалната економија преку креирање работни места, едукација на младите и лозарите, истовремено промовирајќи ги локалното производство и националниот бренд ширум светот.
ЦОР 9: Индустрија, иновации и инфраструктура	 Инвестициите во одржливи техники за производство на вино и во инфраструктура придонесуваат за раст на индустријата и за иновации.
ЦОР 12: Разумна потрошувачка и производство	 „Тиквеш“ користи практики за одржливо производство и промовира разумно производство на своите производи со цел намалување на отпадот и влијанието врз животната средина.
ЦОР 13: Климатска акција	 Со интензивирање на напорите за усвојување чисти технологии, дигитални решенија за справување со климатските ризици, како и напорите за следење и постепено намалување на јаглеродните емисии, „Тиквеш“ помага во справувањето со климатските промени.
ЦОР 15: Живот од земјата	 „Тиквеш“ ги поддржува напорите за зачувување на биодиверзитетот преку зачувување на природните живеалишта на своите лозови насади.
ЦОР 17: Партнерства за целите	 „Тиквеш“ соработува со други организации и се вклучува во локални и глобални иницијативи за одржливост што го промовираат градењето одржливост и партнерства.

2.5 Награди и признанија

Корпоративно *управување*

- 3.1** Структура на корпоративно управување
- 3.2** Управување со ESG-стандардите
- 3.3** Деловна етика, стандарди и политики
- 3.4** Одговорно управување со синџирот на снабдување
- 3.5** Вклучување на засегнатите страни и анализа на материјалноста

3.1 Структура на корпоративно управување

Винарската визба „Тиквеш“ котира на Македонската берза (ISIN: MKVVTK101013). Табелата дадена подолу ја прикажува структурата на акционерскиот капитал во Винарската визба „Тиквеш“.

Структура на акционерски капитал

Име на акционер	Проценти
М-6 ДОО Скопје	80,08 %
ДРУГИ АКЦИОНЕРИ	19,92 %
Вкупно	100 %

Винарската визба „Тиквеш“ има двостепен систем на управување, кој го сочинуваат Управниот одбор составен од 5 (петмина) членови и Надзорниот одбор составен од 5 (петмина) членови, од кои 2 (двајца) се независни членови во Надзорниот одбор.

Со Одлуката за измена на Статутот на Акционерското друштво за производство и промет на вино ВИНАРСКА ВИЗБА „ТИКВЕШ“ експорт-импорт АД Кавадарци бр. 0204-1592 од 18.6.2024 година, донесена на седница на Собранието на акционери на Друштвото, а одржана на 18.6.2024 година, се

изврши измена на Статутот на Друштвото и се определи наместо 7 (седуммина) членови, Управниот одбор на Друштвото да брои 5 (петмина) членови.

Во согласност со донесената Одлука од Собранието на акционери на Друштвото, Надзорниот одбор донесе Одлука со која го утврди и го донесе Пречистениот текст на Статутот на Акционерското друштво за производство и промет на вино ВИНАРСКА ВИЗБА „ТИКВЕШ“ експорт-импорт АД Кавадарци и Одлука со која го избра петочлениот состав на Управниот одбор.

Управен одбор

Управниот одбор управува со Друштвото и, во рамките на тоа, го води работењето на Друштвото под сопствена одговорност. Управниот одбор има најшироки овластувања во управувањето со Друштвото, односно во вршењето на сите негови работи поврзани со водење на работите и на тековните активности и дејствување во сите

околности од името на Друштвото во рамките на предметот на неговото работење, со исклучок на овластувањата што изречно му се дадени на Собранието и на Надзорниот одбор. Управниот одбор ги спроведува и ги реализира активностите во согласност со законските одредби и одредбите од Статутот на Друштвото.

Состав на Управниот одбор (31.12.2024 г.)

Име	Функција
Светозар Јаневски	Претседател - овластено лице
Искра Клинкарова	Член
Драган Тилев	Член
Јане Јаневски	Член

*Членови на УО на кои им престана мандатот во 2024 година се: Зоран Јовановски, Џон Кирил Јоновски, Љупчо Крстевски, Драгана Јаневска и Бранка Славеска.

Надзорен одбор

Надзорниот одбор врши надзор врз управувањето со Друштвото што го врши Управниот одбор. Овластувањата на Надзорниот одбор се определуваат согласно закон и согласно Статутот на Друштвото.

Состав на Надзорниот одбор (31.12.2024 г.)

Име	Функција
Зоран Мартиновски	Претседател
Миле Бундовски	Независен член
Тихомир Атанасовски	Член
Борче Илиоски	Член
Христина Ружиновска	Независен член

3.2 Управување со ESG-стандардите

Нашата заложба за одржливост е цврсто вкоренета во нашата структура на управување. Ние се залагаме за транспарентни, етички деловни практики што се водени од националните и глобалните иницијативи за одржливост. Нашето континуирано вклучување на засегнатите страни овозможува да ги слушнеме, да ги научиме и да ги приспособиме нашите стратегии на променливите потреби на нашите засегнати страни.

Во текот на 2023 година, Винарската визба „Тиквеш“ презеде храбри чекори за воспоставување структура и процедури за управување со ESG преку формирање Управен комитет за ESG-стандарди и посебен специјализиран тим/група за ESG-стандарди.

Управување со ESG на две нивоа

Управен комитет за ESG (2024 г.)

Управниот комитет за ESG се состои од следниве членови:

- Светозар Јаневски, Претседател на Управниот одбор
- Јане Јаневски, Главен финансиски директор (CFO)
- Тихомир Касапинов, Менаџер за Контрола на квалитет и Проектен менаџмент

Целта за формирање Управен комитет за ESG е поддршка за раководството на Друштвото и одлучување за активностите што придонесуваат за резултатите на Друштвото во однос на заштитата на животната средина, општественото влијание и корпоративното управување (ESG) и кои се поврзани со Акцискиот план за ESG на Друштвото и клучните показатели за успешност (КПУ).

Исто така, целта е и **конципирање, координирање и следење** на активностите што придонесуваат за успешно спроведување на Стратегијата за ESG на Друштвото.

Членовите на Управниот комитет за ESG се состануваат **еднаш годишно** со Генералното акционерско собрание и поднесуваат извештај до Управниот одбор и до Надзорниот одбор за напредокот на Друштвото во однос на ESG-стандардите.

Специјализиран тим/група за ESG-стандарди

Специјализираниот тим за ESG го **координира и го контролира координатор за ESG (Менаџерот за Контрола на квалитет и Проектен менаџмент)**. Специјализираниот тим за ESG се состои од тринаесетмина (13) претставници од следниве клучни организациски единици:

1. Човечки ресурси
2. Производство
3. Управување со грозјето
4. Управување со лозовите насади
5. Контрола на квалитет и управување со проекти
6. Продажба
7. Синџир на снабдување
8. Маркетинг
9. Комуникации
10. Правно одделение
11. Логистика
12. Внатрешна ревизија
13. Канцеларија на Главниот извршен директор (CEO)

Специјалниот тим/група за ESG поднесува **тримесечен извештај** до Управниот комитет за ESG-стандардите. Неговата главна цел е спроведување на Акцискиот план на Друштвото во однос на ESG-стандардите, следењето на КПУ за ESG и прибирањето податоци за изготвување на годишниот Извештај за ESG-стандардите.

Членовите на Управниот комитет за ESG **соработуваат со членовите на специјализираниот тим/групата за ESG** за спроведување на неопходните активности, прибирање податоци и спроведување на внатрешните процедури и еднаш на три месеци **се среќаваат со специјализираниот тим за ESG** за поднесувањето на извештајот за напредокот.

Должности и одговорности на Управниот комитет за ESG-стандардите:

1. **Извештаи до Акционерското собрание, Управниот одбор и Надзорниот одбор** за ефикасноста на Стратегијата за ESG-стандардите.
2. **Ги информира Акционерското собрание, Управниот одбор и Надзорниот одбор** за случувањата во однос на практиките за одговорно инвестирање.
3. Го надгледува спроведувањето на **Стратегијата за ESG-стандардите и обезбедува планирањето на капиталните трошоци и трошоците од работењето (CAPEX и OPEX) да бидат во согласност со целите од ESG-стандардите.**
4. **Се состанува со специјализираниот тим/група за ESG на секои три месеци** за да добие коментари во однос на спроведувањето на Акцискиот план за ESG и за напредокот на целите на ESG.
5. **Осигурува да има транспарентни информации во однос на ESG/ставки на известување** внатрешно и надворешно.
6. **Осигурува дека се воспоставени процедури за управување што ќе ги проценуваат ризиците и можностите за ESG** поврзано со производството на вино.
7. **Осигурува буџет за соодветна обука** за работи поврзани со општествената и еколошката одговорност.
8. **Ја промовира корпоративната одговорност** во рамките на Друштвото.
9. **Ги проценува, ги предлага, ги координира и ги поддржува** иницијативите и активностите за општествената одговорност на Друштвото.
10. **Учествува на регионални и меѓународни настани за промовирање на ESG-стандардите и промовирање** на активностите на Друштвото во однос на ESG.

Должности и обврски на специјализираниот тим за ESG:

1. **Прибира и анализира податоци од сите оддели** во Друштвото.
2. **Ги конципира и ги спроведува системите и процедурите** за вкрстена корелација на податоците за ESG.
3. **Обезбедува реализација на обуки** за вработените во Друштвото, со поддршка на надворешни експерти за работи поврзани со општествената и одговорноста во однос на животната средина, вклучително и употреба на нови, чисти технологии, практики за заштеда на енергија, вежби, обука за заштита од пожари и прва помош за вработените.
4. **Со помош на анкети за јавно мислење ги испитува** резултатите од спроведените програми, за да ги насочи активностите кон оние области што го интересираат и имаат резултати.
5. **Му предлага иницијативи и програми на Управниот комитет за ESG** поврзани со одржливоста и корпоративната одговорност на краток и среден рок.
6. **Го следи и го известува Управниот комитет за ESG за најдобрите практики во винската индустрија**, други друштва од истата дејност, како и здруженија, комори, агенции и истражувачки и академски институции.
7. **Го следи и го известува Управниот комитет за ESG за случувањата на национално и на меѓународно ниво.**
8. **На Управниот комитет за ESG му обезбедува квалитативни и квантитативни податоци** за спроведувањето на Стратегијата за ESG на Друштвото.
9. **Врши задачи и обврски што му се дадени од страна на Управниот комитет за ESG** за поддршка на спроведувањето на Стратегијата за ESG-стандардите.
10. **Учествува на регионални и меѓународни настани за промовирање на ESG-стандардите и промовирање** на активностите на Друштвото во однос на ESG.

3.3 Деловна етика, стандарди и политики

Винарската визба „Тиквеш“ ги почитува законите и регулативите поврзани со корпоративното управување и функционира со транспарентна структура на управување со јасни улоги и одговорности.

Кодекс на однесување

Секојдневното работење, однесувањето и начинот на донесување на одлуките во „Тиквеш“ се темелат врз Кодексот на однесување, кој ги содржи принципите и стандардите за однесувањето и постапките на сите вработени, со акцент на интегритетот, транспарентноста и почитувањето на секој аспект од работењето. Кодексот опфаќа насоки

за праведни деловни практики, почитување на законите и регулативите, еколошка одржливост и промовирање безбедна и инклузивна работна средина. За време на годината на известување немаше **инциденти** или кршење на Кодексот на однесување.

Кодекс на однесување за добавувач

Во целокупните деловни активности, „Тиквеш“ инсистира на примена на етички и ESG-стандарди и принципи, при што ваквите барања се однесуваат на сите соработници и добавувачи на винарницата. За таа цел, применуваме Кодекс на однесување за добавувачи, во кој се вклучени стандардите и очекувањата што ги бараме од сите наши добавувачи во однос на етичка набавка и одржливи деловни практики. Кодексот ги опфаќа принципите, како што се усогласеност со локалните закони и регулативи, почитување на човековите права,

праведни трудови практики, еколошка одржливост и интегритет во сите деловни трансакции. Со почитување на нашиот Кодекс на однесување за добавувачи, добавувачите стануваат интегрални партнери во нашата мисија за производство на висококвалитетни вина, истовремено промовирајќи социјална и еколошка одговорност. Заедно се стремиме кон градење синцир за снабдување што ќе го карактеризираат транспарентност, отчетност и заемна почит, осигурувајќи континуиран успех и одржливост на нашето работење.

Политика против корупција

Политиката против корупција е дел од нашиот Кодекс на однесување и ја дефинира положбата на нашето Друштво во однос на поткупот и корупцијата, конфликтот на интерес, нудење мито и каква било друга форма неетичко однесување во целокупното деловно работење. Преку ригорозни

механизми за следење и известување, Винарската визба „Тиквеш“ овозможува сите чинители да ги почитуваат највисоките стандарди на етичко однесување. Во текот на годината на известување немаше инциденти поврзани со корупција.

Политика за укажувачите

Нашата политика за укажувачите го регулира заштитеното внатрешно укажување во Друштвото, правата на укажувачите, активностите и обврските на Друштвото во однос на

заштитеното внатрешно укажување, обезбедува заштита на укажувачите, упатување на заштитени надворешни укажувачи, т. е. заштитено јавно укажување, определување овластено лице што

ќе ги прима пријавите, начинот на вршење на процедурата во однос на известување и други важни прашања за заштитено внатрешно укажување. За време на годината на известување немаше **пријави** поднесени преку каналите за укажување.

За „Тиквеш“, најважно е задоволството на вработените и се стремиме кон навремено и праведно решавање на сите проблеми, промовирајќи доверба и долгорочни односи во рамките на деловниот екосистем. За таа цел, сите вработени се запознаени со Политиката за укажувачи, која им овозможува на засегнатите страни транспарентно и ефективно известување за сомнителни и реални кршења на законот, прекршоци на правила и друго несоодветно постапување. При поднесување жалба внатре во Друштвото, таа навремено се евидентира и се испитува од

назначениот персонал, обезбедувајќи доверливост на информациите во текот на целокупниот процес. Вработените се охрабруваат да пријават какви било ситуации директно, преку е-пошта или преку средба со соодветниот раководител. За сите чувствителни прашања, како што е сексуално вознемирување, „Тиквеш“ има дефинирано процес на поднесување анонимен формулар, во кој се промовира културата на транспарентност и отчетност во рамките на Друштвото. По темелна истрага, се преземаат соодветни активности за да се реши проблемот преку корективни мерки или усогласување на политиката. Во текот на процесот на решавање на прашањето се одржуваат јасни канали за комуникација со цел да се информираат вработените за напредокот и резултатите од процесот.

Постапки во механизмот за жалби/приговори

Истовремено, Винарската визба „Тиквеш“ спроведува сеопфатен механизам за поднесување жалби/приговори со цел ефективно управување со различни прашања, жалби што ги добива од **надворешни засегнати страни, како што се клиентите и добавувачите**. По добивање приговор/жалба преку директна комуникација со претставници на „Тиквеш“, телефонски, **преку е-пошта (contact@tikves.com.mk) или преку поднесување на жалбата/приговорот со формуларот за контакт на „Тиквеш“ достапен на официјалната**

интернет-страница, Друштвото навремено ја прифаќа и назначува тим што темелно ќе го испита конкретното прашање. Во текот на истрагата, винарницата одржува отворени линии на комуникација со лицето што ја поднело жалбата, со цел да осигури транспарентност и да информира за напредокот на процесот. Откако ќе се заврши истрагата, Винарската визба „Тиквеш“ презема соодветни активности за решавање на ситуацијата, како што се нудење решенија и спроведување корективни мерки, соодветно на случајот.

Нашите системи за управување

Винарската визба „Тиквеш“ има воспоставено сеопфатни системи за управување, со цел да осигури квалитет, безбедност на храната, како и еколошко и енергетско управување во нејзиниот производствен сегмент. Производниот капацитет во Кавадарци поседува сертификати за соодветните ISO-стандарди.

Систем за управување со квалитетот

Винарската визба „Тиквеш“ го поседува високиот стандард **ISO 9001:2015 – Систем за управување со квалитет**, преку кој ја покажува својата силна заложба за извонредност и задоволство на клиентите, истовремено осигурувајќи дека во секоја фаза од своето работење, од одгледување на грозјето, па сè до флаширањето, ги исполнува строгите барања за квалитет. Според тоа, „Тиквеш“ придонесува за **ЦОР 9 на ОН во однос на индустријата, иновациите и инфраструктурата и ЦОР 12 за одговорна потрошувачка и производство**. Преку спроведувањето на релевантните процедури, Друштвото осигурува конзистентност на квалитетот и континуирано подобрување во сите сегменти од производниот процес.

Систем за управување со храна

Покажувајќи ја својата посветеност за безбедност и квалитет на храната, Винарската визба „Тиквеш“ го исполнува стандардот **ISO 22000:2018 – Систем за управување со храна**, со што ги исполнува највисоките стандарди за безбедност и квалитет на храната, придонесувајќи за **ЦОР 3 на ОН, која се однесува на здравје и добросостојба и ЦОР 12 за одговорна потрошувачка и производство**. Друштвото спроведува релевантни процедури со кои ги исполнува највисоките стандарди за хигиена и безбедност во својот производен процес. Од одгледување на грозјето, сè до флаширање и дистрибуција, „Тиквеш“ се придржува до строгите протоколи за намалување на ризиците и одржување на интегритетот на своите производи.

Систем за управување со животната средина

Согласно стандардот **ISO 14001:2015 – Систем за управување со животната средина**, Винарската визба „Тиквеш“ е посветена не само на произведување врвни вина и жестоки пијалаци, туку и на заштита на животната средина за идните генерации. Имајќи ја предвид заложбата за одржливост, „Тиквеш“ придонесува за **ЦОР 6 на ОН, која се однесува на чиста вода и санитарни услови, ЦОР 7 за достапна и чиста енергија, ЦОР 9 во однос на индустријата, иновациите и инфраструктурата, ЦОР 12 за одговорна потрошувачка и производство и ЦОР 13 за климатска акција**. Друштвото користи еколошки одговорни практики во текот на своето работење, како што е ефикасно користење на водата, управување со отпад и зголемување на употребата на обновливи извори на енергија. На овој начин, „Тиквеш“ ги забрзува напорите за подобрување на своето влијание врз животната средина, а, исто така, со тоа дава добар пример за винската индустрија.

Систем за управување со енергијата

Винарската визба „Тиквеш“ спроведува строги процедури за оптимизирање на енергетската ефикасност во своето работење согласно стандардот **ISO 50001:2018 – Сертификат за систем за управување со енергијата**. Од управување со лозовите насади, сè до производството на вино и неговата дистрибуција, Винарската визба „Тиквеш“ користи иновативни технологии и најдобри практики за постепено намалување на енергетската потрошувачка од необновливи извори на енергија, но,

исто така, и за подобрување на работењето. Преку исполнување на стандардот ISO 50001:2015, Винарската визба „Тиквеш“ ја потврдува својата заложба за одговорно управување со енергијата, обезбедување позелена иднина преку исполнување на највисоките стандарди за квалитет во производството на вино, истовремено придонесувајќи за **ЦОР 7 на ОН, која се однесува на достапна и чиста енергија, ЦОР 11 за одржливи градови и заедници, ЦОР 12 за одговорна потрошувачка и производство и ЦОР 13 за климатска акција**.

Систем за пресметување и верификација на стакленички гасови

Винарската визба „Тиквеш“ врши пресметка на својата емисија на стакленички гасови согласно стандардот **ISO 14064-1:2018 – Сертификат за систем за пресметување и верификација на стакленички гасови**. Пресметката ги опфаќа трите целини: Опсег 1; Опсег 2 и Опсег 3. Винарската визба „Тиквеш“ користи иновативни технологии и најдобри практики за постепено намалување на енергетската потрошувачка, воведување обновливи извори на енергија, но, исто така, и за подобрување на работењето. Преку исполнување на стандардот ISO 14064-1:2018, Винарската визба „Тиквеш“ ја докажува својата посветеност кон иницијативата на ОН за постигнување нето-нула емисии на CO₂ до 2050 година и за обезбедување позелена иднина преку исполнување на највисоките стандарди за намалувањето на емисијата на штетни стакленички гасови, истовремено придонесувајќи за **ЦОР 7 на ОН, која се однесува на достапна и чиста енергија, ЦОР 11 за одржливи градови и заедници, ЦОР 12 за одговорна потрошувачка и производство и ЦОР 13 за климатска акција**.

3.4 Одговорно управување со синцирот на снабдување

Нашиот пристап кон управувањето со синцирот на снабдување е насочен кон обезбедување стабилно, ефикасно и економично снабдување, кое ги поддржува оперативните и стратешките цели на компанијата.

Се стремиме кон сигурност во набавките, оптимизација на трошоците и одржување на високите стандарди на квалитет, а со тоа обезбедуваме континуирана достапност на потребните материјали и услуги.

За да го постигнеме ова, применуваме прецизно планирање, континуирана контрола и постојано унапредување на процесите, со фокус на навремена испорака, стратешка селекција на добавувачи и рационално управување со ресурсите. Со ваквиот пристап создаваме одржлив и флексибилен синцир на снабдување, кој ги поддржува производствените и оперативните цели на компанијата, обезбедувајќи сигурност и конкурентност на долг рок.

Поодржливи транспортни услуги

Во 2024 година, Винарската визба „Тиквеш“ продолжи да ја засилува својата заложба за **одржливи решенија** во превозот на стоки, со фокус на **намалување на еколошкиот отпечаток и подобрување на ефикасноста во синцирот на снабдување**. Стратешкото планирање и примената на **еколошки прифатливи транспортни методи** останаа приоритет со цел оптимизација на рутите, намалување на потрошувачката на гориво и минимизирање на емисиите на CO₂.

„Тиквеш“ продолжи да соработува со партнерски компании што ги споделуваат неговите вредности за одржливост, избирајќи превозници со модерни возни паркови што ги почитуваат **стандардите EURO 5 и EURO 6**. Дополнително, во текот на годината беа изработени детални извештаи за емисиите на CO₂ поврзани со транспортните активности за увоз и извоз, а тоа овозможи подобра контрола и транспарентност во однос на еколошкиот отпечаток на сите процеси поврзани со движењето на стоките.

Одржливост: Најдобри решенија за амбалажа во „Тиквеш“

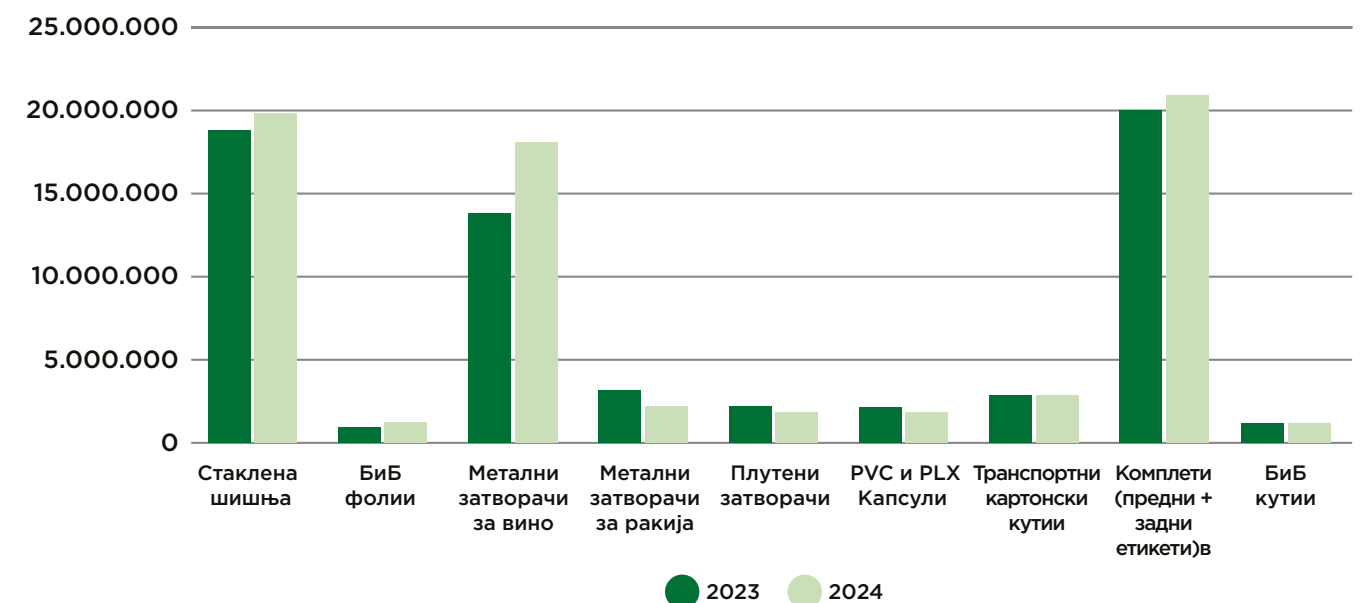
	2023	2024	2024 vs 2023	
Стаклена шишиња	18.691.706	19.571.290	879.584	4,71 %
БиБ фолии	406.000	551.300	145.300	35,79 %
Метални затворачи за вино	13.329.535	17.508.379	4.178.844	31,35 %
Метални затворачи за ракија	2.021.800	1.516.350	-505.450	-25,00 %
Плутени затворачи	1.378.000	1.209.500	-168.500	-12,23 %
PVC и PLX Капсули	1.513.125	1.203.674	-309.451	-20,45 %
Транспортни картонски кутии	2.114.114	2.169.244	55.130	2,61 %
Комплекти (предни + задни етикети)	19.780.452	21.134.041	1.353.589	6,84 %
БиБ кути	534.110	611.750	77.640	14,54 %

Во Винарската визба „Тиквеш“, постојаното унапредување на **еколошки одговорните материјали за пакување** е клучен приоритет со цел намалување на влијанието врз животната средина.

Во оваа насока, „Тиквеш“ воведува **еколошки алтернативи, како што се полесни стаклени шишиња, рециклирани материјали за пакување и биоразградливи опции**, со кои го оптимизира користењето на природните ресурси без да го компромитира квалитетот на своите производи.

Преку соработката со **добавувачите** и инвестирањето во **одржливи технологии**, „Тиквеш“ постојано ги унапредува своите практики на пакување, усогласувајќи ги со највисоките еколошки стандарди. Со овие иницијативи, винарницата ја зацврстува својата **посветеност на одржливоста**, активно придонесувајќи за зачувување на животната средина и градење поодржлива иднина.

Набавка на материјали за пакување 2024 vs 2023

Стаклени шишиња

Во „Тиквеш“, стаклените шишиња имаат клучна улога во одржливото пакување. Како материјал што е **целосно рециклирачки** и неограничено ја задржува својата квалитетна структура, стаклото совршено се усогласува со посветеноста на винарницата кон **еколошка одговорност**.

Со фокусирање на стакленото пакување, „Тиквеш“ го минимизира отпадот, ги намалува јаглеродните емисии и ги штеди природните ресурси, придонесувајќи за **поиздржливо и еколошко производство**.

Покрај тоа, стаклените шишиња обезбедуваат исклучителна **заштита на квалитетот и вкусот** на вината на „Тиквеш“, гарантирајќи врвно искуство за потрошувачите. Нивната **трајност и безвременска елегантија** ги прават идеално решение за пакување, дополнително нагласувајќи ја посветеноста на винарницата кон одржливост и извонредност на производите. Преку изборот на **еколошка амбалажа**, „Тиквеш“ активно поддржува **поздрав планетарен екосистем за идните генерации**.

Одржливи партнерства за позелена иднина

Во согласност со заложбите за заштита на животната средина, **Винарската визба „Тиквеш“** соработува со доверливи партнери што ја споделуваат истата визија за одржливост.

Една од клучните иницијативи во овој домен се фокусира на **зголемување на процентот на рециклирано стакло** во производството на нови шишиња, а со тоа се поддржува **циркуларната економија** и се намалува вкупниот јаглероден отпечаток. До **2030 година**, целта на оваа иницијатива е да постигне **70 % учество на рециклирано стакло во производството**, усогласувајќи се со европските еколошки регулативи и најдобрите индустриски практики.

Преку овие одговорни партнерства, „Тиквеш“ ја зацврстува својата улога на лидер во **одржливо производство на вино и иновации во пакувањето**.

Картонски кутии

Картонските кутии се изработени на начин што ја има предвид одржливоста. Направени се **целосно од 100 % рециклирачки материјали** и ја отсликуваат заложбата на „Тиквеш“ за намалување на отпадот и зачувување на природните ресурси. Дополнително, „Тиквеш“ како приоритет го има еколошкото производство, користејќи лепила базирани врз вода и бои што не содржат масла. Со помош на овие еколошки практики, „Тиквеш“ обезбедува пакување што не само што ги штити вината, туку и го намалува влијанието врз животната средина. Во „Тиквеш“, одржливоста не е само цел, туку е и начин на деловно работење.

Сите добавувачи на етикети и картонска амбалажа со кои соработува „Тиквеш“ имаат имплементирано **FSC® CHAIN OF CUSTODY**.

Етикетирање на производот

Во секој аспект од амбалажата, вклучително и изборот на етикетите, „Тиквеш“ дава приоритет на одржливоста. Самолепливите и регуларните хартиени етикети (без лепило) внимателно се избираат за да се намали влијанието врз животната средина и да се одржат највисоките стандарди за квалитет и естетика. За овие етикети се користат одговорно избрани хартиени материјали, а лепилата што се користат ги задоволуваат сите светски стандарди, за да може лесно да се рециклираат без да се наштети на животната средина. Со изборот на самолепливи и регуларни хартиени етикети, „Тиквеш“ практично ја спроведува својата заложба за производство на вино со примена на одржливи практики.

- Хартијата што се користи за производство на етикетите за потребите на „Тиквеш“ е чиста и нетретирана хартија или хартија од пулпа и има FSC-сертификат (FSC-C004451).
- Етикетите се лепат на акрилна основа или гумена база во согласност со меѓународните стандарди, како што се стандардите на Американската администрација за храна и лекови (FDA) 175.105 и препораките од Германскиот сојузен институт за процена на ризици (BfR) XIV.
- Боите и лаковите се произведуваат во согласност со Регулативата на ЕК бр. 1907/2006, позната како регулатива REACH (Регистрација, процена, авторизација и ограничување на хемикалии) и според Европската агенција за хемиски супстанции (ECHA).

	2023	2024
Палети EPAL 1200x800 Набавка на половни палети	16.694	14.689
Палети EURO 1200x800 Набавка на половни палети	4.471	6.521
Палети 1200x800 „повратни палети“ - бо систем на повеќекратна употреба	14.013	12.504
Вкупно:	35.178	33.705

Дрвени палети за складирање и транспорт на производите

Во „Тиквеш“, изборот на палети за складирање и транспорт секогаш се прави со фокус на **одржливоста и ефикасноста**. Со гордост применуваме **систем за повеќекратна употреба на палети**, кој овозможува **намалување на отпадот** и оптимално користење на ресурсите.

Во текот на **2024 година**, движењето на палетите покажува дека за одржување на системот во кондиција, покрај враќањето и повторната употреба, неопходна е и **периодична набавка на нови палети**. Овие нови палети се вклучуваат во системот на **рециклирање и повторна употреба**, а со тоа се осигурува континуирано и стабилно функционирање на синџирот на снабдување.

Овој пристап овозможува не само **еколошка одржливост**, туку и **економска ефикасност**, бидејќи се намалува побарувачката за нови дрвени ресурси и се редуцираат емисиите на јаглерод поврзани со производството на палети. Со овој балансиран модел на **повеќекратна употреба и стратешка набавка**, „Тиквеш“ продолжува да ја исполнува својата обврска за **одржлив снабдувачки синџир и сигурен транспорт на своите производи**.

Алуминиумски затворачи

Во „Тиквеш“, алуминиумските затворачи се клучен дел од одржливото пакување, претставувајќи **симбол на еколошка одговорност** и посветеност кон зачувувањето на квалитетот на вината. Тие нудат **низа предности** што се совпаѓаат со стратегијата за одржливост на винарницата, а тоа ги прави **главен избор во процесот на производство**.

Една од нивните најзначајни карактеристики е **можноста за рециклирање**, со што се придонесува за **намалување на јаглеродниот отпечаток** и рационално користење на ресурсите. Дополнително, алуминиумските затворачи обезбедуваат **ефикасна заштита од кислород и надворешни фактори**, овозможувајќи **долготрајна свежина и зачувување на интегритетот** на вината. Ова не само што гарантира врвен квалитет, туку, исто така, го **продолжува рокот на траење** и ја намалува можноста за расипување на производот.

Покрај еколошките и функционалните придобивки, алуминиумските капачиња нудат и **практичност**, бидејќи се **лесни за употреба и повторно затворање**, а тоа го подобрува целокупното корисничко искуство.

Плутени затворачи за премиум вина

Плутените затворачи се карактеристичен знак за квалитет и одржливост, а „Тиквеш“ ги користи за своите висококвалитетни вина. Препознатливи по нивните природни својства и способноста да го зачуваат интегритетот на виното, плутените затворачи значително придонесуваат за целокупното уживање во врвните вина. Се произведуваат од посебен вид даб - плутово дрво и овие затворачи од плута се **алтернатива што може да се рециклира и да се биоразградува**, целосно во согласност со одржливоста, која е суштинската цел на „Тиквеш“. Понатаму, плутените затворачи имаат клучна улога во одржувањето на уникатните карактеристики на премиум вината, овозможувајќи да дишат и да еволуираат со текот на времето.

Полиламинатни и пвс-капсули

Опис	2023	2024	%	Количина
ПВЦ Капци	1.173.456	577.800	-50,76 %	-595.656
ПЛХ Капци	339.669	625.874	84,26 %	286.205
Свеукупно декоративни капци:	1.513.125	1.203.674	-20,45 %	-309.451

Термособирачките капсули Vinilux (PVC), иако ефикасни за запечатување и украсување на винските шишиња, не се сметаат за целосно одржливи поради нивниот состав. Сепак, се прават обиди за подобрување на нивната еколошка одржливост, како што се користење **рециклиран PVC** или имплементација на програми за **рециклирање PVC-капсули**. И покрај овие напори, одржливоста на ПВЦ-капсулите и натаму останува тема на

дискусија во винската индустрија, со сè поголем интерес за **истражување алтернативни материјали** што нудат слична функционалност, но со помал еколошки отпечаток.

Полиламинатните капсули што ги користи „Тиквеш“ се изработени од **полиламинатен материјал** (трислоен филм: **алуминиум/полиетилен/алуминиум**) за **обвивката** и **алуминиум** за **горниот диск**. Согласно **Европската одлука 97/129/ЕС**, овие капсули се категоризирани како **композитно пакување од пластика и алуминиум, со ознака C/Alu 90**, што значи дека **основниот материјал на капсулата е полиламинатот, а доминантниот материјал според тежината е алуминиумот**.

Во споредба со PVC-капсулите, **полиламинатните капсули** нудат **подобра одржливост**, бидејќи комбинираат **естетика, практичност и еколошка свест** во пакувањето на вината. Токму затоа, во текот на **2024 година**, „Тиквеш“ **значително ја зголеми употребата на полиламинатни капсули (PLX)** наспроти PVC, особено за винската линија „Луда Мара“, со цел да премине кон **поеколошки решенија за пакување**.

Дрвени буриња

Дрвените буриња отсекогаш биле значаен елемент во производството на врвни вина во Винарската визба „Тиквеш“, претставувајќи симбол на традиција, занаетчиско мајсторство и префинетост. Тие играат значајна улога во процесите на ферментација и созревање, збогатувајќи ги вкусот и комплексноста на виното.

Иако остануваат суштински дел од традиционалното производство на вино, „Тиквеш“ **континуирано го анализира и го оптимизира** нивното користење за да одговори на динамичните потреби на производствениот процес. Покрај тоа што се користат за созревање вино, бурињата се значаен фактор и во одлежувањето на ракијата, овозможувајќи развој на нејзиниот уникатен профил и аромата.

	2023	2024	2024 vs 2023	
Буриња за бело вино	60	63	3	5,00 %
Буриња за црвено вино	461	280	-181	-39,26 %
Буриња за ракија	40	40	0	0,00 %
Свеукупно	561	383	-178	-31,73 %

Дополнително, дрвените буриња што ги набавува „Тиквеш“ поседуваат **PEFC™ сертификација**, која гарантира одговорно управување со шумите и примена на одржливи практики. И покрај тоа што трендовите во набавката се менуваат, винарницата останува посветена на балансирањето на традицијата со иновациите, со цел постигнување на највисоките стандарди во производството на врвни вина и дестилати.

„Кеса во кутија“ амбалажа (bag-in-box) - иновации во одржливо пакување: усогласеност и напредок со vitop uno

Одржливоста останува клучен принцип во развојот на решенијата за пакување во „Тиквеш“. Пакувањето **Bag-in-Box (BiB)** претставува еден од значајните формати што придонесуваат за оваа стратегија, нудејќи одличен баланс помеѓу практичноста и одговорноста кон животната средина. Со својата лесна конструкција, пакувањето BiB значително ја намалува емисијата на јаглерод и го минимизира отпадот.

Покрај еколошките предности, овој формат обезбедува продолжена свежина на виното, благодарейќи на неговата херметичка структура што спречува оксидација и го продолжува рокот на траење за потрошувачите.

Во согласност со нашата посветеност на одржливоста и регулаторната усогласеност, „Тиквеш“ се приспособува на најновите регулативи на ЕУ поврзани со пластиката за еднократна употреба. Воведувањето на **Vitop Uno** претставува значаен чекор напред во пакувањето BiB. Како прва славина на пазарот на BiB со вграден безбедносен механизам, Vitop Uno останува прикачен по првата употреба, исполнувајќи ги барањата на **Директивата на ЕУ за пластика за еднократна употреба (ЕУ) 2019/904**, која наложува дека сите пластични затвораи за пакувања пијалаци до 3 литри мора да останат прикачени за време на користењето, почнувајќи од 1 јули 2024 година.

Покрај усогласеноста со регулативите, **Vitop Uno е дизајниран со фокус на рециклирање**, изработен од полипропилен со можност за целосен премин кон **моматеријална структура**, што овозможува лесно вклучување во постојните полиетиленски системи за рециклирање. Овој чекор е во согласност со посветеноста на „Тиквеш“ за намалување на еколошкиот отпечаток и поддршка на принципите на циркуларната економија.

Со оглед на новите регулативи, **транзицијата кон Vitop Uno или други усогласени славини ќе биде неопходна за пакувањата BiB наменети за пазарите во ЕУ**. За разлика од Vitop Standard, кој содржи отстранлива безбедносна лента и можеби нема да ги исполнува новите барања на ЕУ, Vitop Uno обезбедува целосна регулаторна усогласеност, истовремено подобрувајќи ја одржливоста.

Со прифаќањето на оваа иновација во пакувањето, „Тиквеш“ **продолжува да биде лидер во одржливото пакување вино**, усогласувајќи ги еколошките цели со највисоките регулаторни стандарди. Преминот кон **Vitop Uno** дополнително ја зацврстува нашата заложба за минимизирање на отпадот, оптимизирање на можностите за рециклирање и обезбедување највисоки стандарди во одржливото пакување.

3.5 Вклучување на засегнатите страни и анализа на материјалноста

Ние редовно ги вклучуваме нашите засегнати страни, со цел да ги разбереме нивните интереси, да ги вклучиме нивните мислења во нашите активности за одржливост и да го подигнеме нивото на ангажман со засегнатите страни, вклучително и инвеститорите, клиентите и заедниците, за работи поврзани со ESG-стандардите и прашањата поврзани со климатските промени.

Согласно ова, во 2024 година ги спроведовме следниве активности во тесна соработка со нашите внатрешни и надворешни соработници:

- **Истражување/Анкета за задоволство на клиентите** за да се измери колку се задоволни засегнатите страни со практиките за управување на Друштвото (види повеќе во дел 5.1 Задоволство на потрошувачите и клиентите).

- **Консултации за производството на грозје** двапати во текот на 2024 година со нашите партнери/кооперанти, со цел да дискутираме за заштитата и производството на квалитетно грозје. На состаноците информиравме за следниве цели:

1. Воведување стандарди за грозјето за потребите на „Тиквеш“.
2. Критериуми за квалитет на грозјето, вклучително и лозовите насади, приносите, агротехничките активности и бербата.
3. Насоки за контрола на приносот и услови за цените.
4. Протокол за справување со недостигот на вода, потребното време и динамиката на наводнување.
5. Опсервации, насоки за идентификација и заштита од болести и штетници.

- **Внатрешна процена на материјалноста** – „Тиквеш“ спроведе темелна процена на материјалноста со помош на онлајн анкета за да ги собере мислењата од сите внатрешни засегнати страни (вработени, раководен тим, акционери). На внатрешните засегнати страни им беше поставено прашање да извршат

приоритизирање на 16 идентификувани материјални прашања од аспект на влијанието на Друштвото врз животната средина и општеството, како и влијанието на тие прашања врз работењето на Друштвото.

- **Надворешна процена на материјалноста** – „Тиквеш“ успешно спроведе процена на материјалноста со помош на онлајн анкета за прибирање мислења од сите надворешни засегнати страни. Нашето Друштво е гордо на активното учество на надворешните чинители, имајќи предвид дека добивме повеќе од 330 одговори од клиенти, регулатори, закуподавци, инвеститори, другите друштва во индустријата, добавувачи и лозари.

За да се идентификуваат материјалните прашања на Винарската визба „Тиквеш“, спроведена беше споредбена анализа за идентификување на најдобрите секторски практики од другите друштва во индустријата во однос на животната средина, општественото влијание и корпоративното управување (ESG). Се изготви онлајн анкета за ESG, која ги опфати мислењата од клучните чинители во однос на материјалните прашања поврзани со ESG.

Одговори доставија различни групи чинители, вклучително и:

- Акционери
- Раководен тим
- Вработени
- Добавувачи на винарницата
- Клиенти
- Финансиски институции
- Други надворешни чинители

Учество на засегнатите страни/чинителите

Анкетата вклучуваше 1.477 внатрешни и надворешни чинители во процесот. „Тиквеш“ поттична разновидно учество од сите групи чинители, со цел да осигури сеопфатно разбирање на материјалните прашања од различни перспективи.

Собирање податоци и анализа

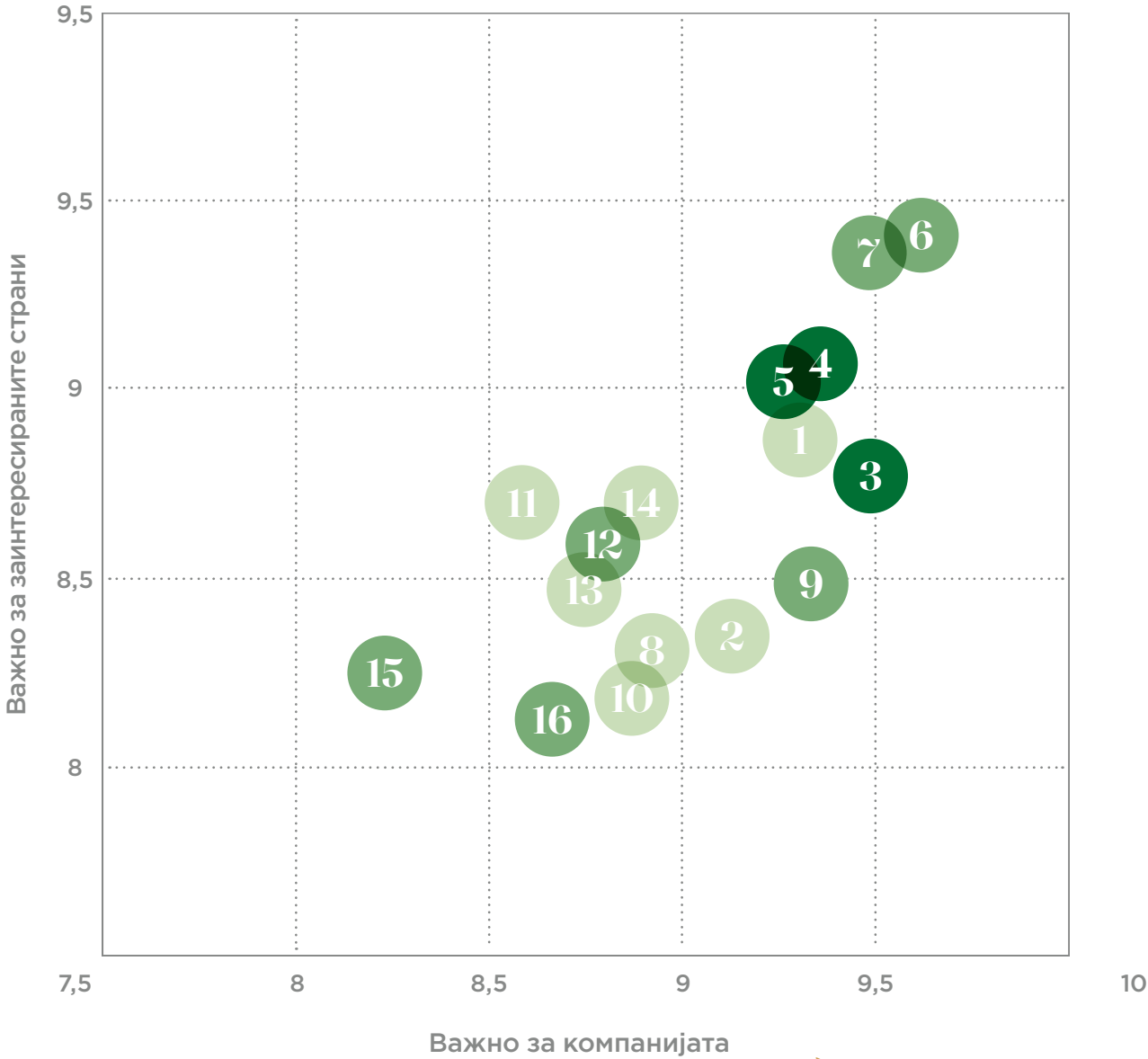
За да се проценат материјалните прашања, Друштвото собра одговори од чинителите со цел да ја процени нивната важност. Податоците се анализираа за да се идентификуваат темите што се повторуваат, тенденциите и областите за

кои има консензус меѓу засегнатите страни. Се користеа техники на квалитативна и квантитативна анализа за да се приоритизираат материјалните прашања врз основа на нивната важност и релевантност за дејноста на „Тиквеш“ и за интересите на засегнатите страни/чинители.

Резултати од процената на материјалноста

Подолу се прикажани резултатите од нашата процена на материјалноста, каде што се нагласени клучните наоди и заклучоци. Резултатите од процената на материјалноста придонесоа за мапирање и развој на стратегијата и акцискиот план на Винарската визба „Тиквеш“.

Бр.	Винарска визба „Тиквеш“ – материјални прашања поврзани со ESG-стандардите
1	Одржливо лозарство
2	Климатски ризици
3	Човечки капитал
4	Здравје, безбедност и добросостојба
5	Постапки за безбедност на производите
6	Безбедност на производите за потрошувачи
7	Задоволство кај клиентите и потрошувачите
8	Управување со енергија
9	Одржлив развој
10	Транспарентност и информирање, деловна етика и политики
11	Управување со отпад и циркуларна економија
12	Управување со одговорен синџир на снабдување
13	Управување со ризици
14	Управување со води
15	Вклучување на засегнатите страни/чинители
16	Корпоративно управување

Резултати од аспект *на животната средина*

- 4.1 Одржливо лозарство
- 4.2 Систем за управување со енергијата и животната средина
- 4.3 Мерки за енергетска ефикасност
- 4.4 Искористување и зачувување на водата
- 4.5 Управување со отпад и циркуларна економија

4.1 Одржливо лозарство

Органска сертификација на лозовите насади на „Тиквеш“

Со цел да ја заштитиме животната средина и да ги зачуваме биодиверзитетот и природните ресурси, започнавме со органска сертификација на лозовите насади на „Тиквеш“. Сертифицирано органско грозје се одгледува на поседот Лепово, а за премин од конвенционален кон органски начин на одгледување на грозјето беа потребни три години. Првото вино произведено од сертифицирано органско грозје беше претставено во 2023 година, а сите вина произведени во бутик-винарницата „Domaine Lerovo“, почнувајќи од бербата 2021 година, се од сертифицирано органско грозје. Во тек е конверзијата кон органски начин на производство на грозјето на лозовите насади во Барово.

„Премин кон практики за органско одгледување што значат елиминација на синтетичките хемиски супстанции и се фокусираат на одржливо лозарство“

Органски лозови насади во Лепово

Сертифицирано органско производство во Лепово

Сертификат за органско производство

Со цел да се зачуваат природните ресурси, „Тиквеш“ инвестира во системи за наводнување „капка по капка“, кои овозможуваат рационално користење на водата.

Интегриран пристап при одгледувањето грозје

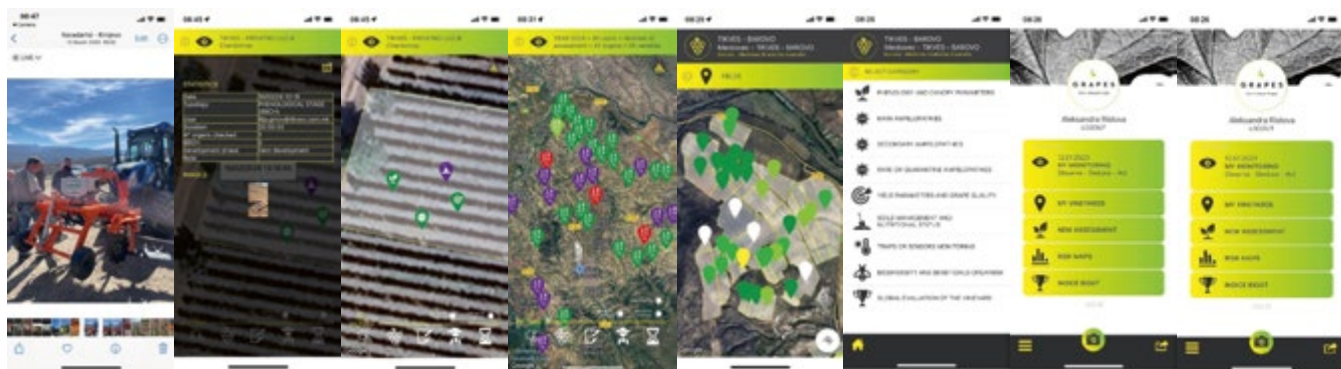
Во 2024 година, „Тиквеш“ ја продолжи соработката со професорот Алан Делоар, кој е меѓу десеттемина најпризнаени експерти за лозарство, специјализиран за климатски промени. По обиколката на лозовите насади на „Тиквеш“, тој ја посочи винарницата како пример за примена на прогресивни практики во лозарството за успешно справување со климатските промени и истакна дека тимот на „Тиквеш“ лозјето го разгледува низ интегриран пристап, избегнувајќи т.н. готови рецепти. Со одржливо менаџирање со наводнувањето се следи животната средина на почвата, развојот на кореновиот систем, се управува со крошната и со лисната маса за да се намали транспирацијата. На ваков начин, проблемите се таргетираат комплексно и тоа дава одлични резултати.

Систем за наводнување	Лозови насади (ха)	Лозови насади (%)
Систем за наводнување „капка по капка“	323	39 %
Наводнување со бразди	142	17 %
Суво одгледување	356	43 %

„Тиквеш“ применува дигитални решенија базирани врз ВИ (вештачка интелигенција) во лозарството

За унапредување на квалитетот на грозјето неопходна е строга контрола на лозовите насади, која „Тиквеш“ ја обезбедува со примена на модерни дигитални решенија базирани врз вештачка интелигенција. Ваквите решенија овозможуваат мониторинг на лозовите насади во реално време и навремени информации што се клучни за донесувањето одлуки поврзани со активностите и мерките што треба да се преземат во лозјата за нивна заштита и за подобрување на квалитетот.

Софтверската апликација „4Grapes“ игра клучна улога во подобрување на квалитетот на лозовите насади, рано откривање болести кај грозјето, процена на настани поврзани со климатските промени и овозможување брз одговор на случувањата.

ВИ и дигитални решенија за одржливо лозарство

„Тиквеш соработува со врвни експерти за имплементација на најсовремени практики во лозарството“

Во согласност со стратегијата за имплементација на ESG-стандардите, во 2024 година беше продолжено партнерството со една од најреномираните светски консултантски компании во областа на лозарството – „Перлеуве“ (Perleuve) од Италија.

Оваа позната компанија е предводена од Џовани Бигот (Giovanni Bigot), водечки светски истражувач и промотор на иновации во лозарството, кој истовремено е и консултант на најдобрите винарници во Италија и во други земји.

„Стратешка соработка со лозарите за висок квалитет и напредок на лозарството и винарството“

Во рамките на веќе воспоставената платформа за стратешка соработка со лозарите, „Тиквеш“ редовно одржува средби со производителите на грозје од Тиквешкиот Регион.

На средбата одржана во мај 2024 година беа презентирани најновите стандарди и техники што се применуваат во современиот концепт на прецизно лозарство, а кои произлегуваат од податоците што се добиваат од веќе воспоставениот систем за мониторинг и дигитализација во лозарството на „Тиквеш“, вклучувајќи и употреба

Соработката се одвива во период од пет години, а поддржана е од Европската банка за обнова и развој (ЕБОР). Во рамките на проектот, експертскиот тим на „Перлеуве“, предводен од Бигот, врши опсервации и со тимот на „Тиквеш“ ги споделува најсовремените практики за производство на здраво, висококвалитетно грозје од кое се произведуваат врвни вина.

на технологија на вештачка интелигенција, како и од други релевантни меѓународни истражувања.

Лозарите се запознаа со најновите техники за формирање и одржување лозови насади и управување со зелена резидба, понатаму со правилната и навремена заштита на лозовите насади од болести и штетници, како и со правилното и прецизно одредување потребна количество вода и други практични детали што се особено значајни во процесот на наводнување на насадите.

За сите овие аспекти зборуваа реномираните меѓународни експерти за оваа проблематика од консултантската компанија „Перлеуве“ од Италија.

Како водечка винарница во земјата и пошироко, со имплементацијата на современите агрономски техники и практики „Тиквеш“ дава придонес и за одржливиот развој на целокупното лозарство во нашата земја, а тоа ќе донесе долгорочни придобивки за сите и ќе го поттикне развојот на целата домашна винска индустрија.

„Партнерски однос со лозарите“

Покрај едукацијата и стручните совети за постапките во процесот на одгледување и заштита на лозјата, кои се одвиваат во текот на целата година, платформата за стратешка соработка со лозарите на „Тиквеш“ вклучува и други активности, како што се обезбедување заштитни средства со пониски цени, бесплатни анализи на почвата на лозовите насади и долгорочни договори за откуп со стимулативни цени за оние производители што ги применуваат стандардите и критериумите што обезбедуваат одгледување висококвалитетно грозје.

„Го следиме влијанието на климатските ризици врз биодиверзитетот“

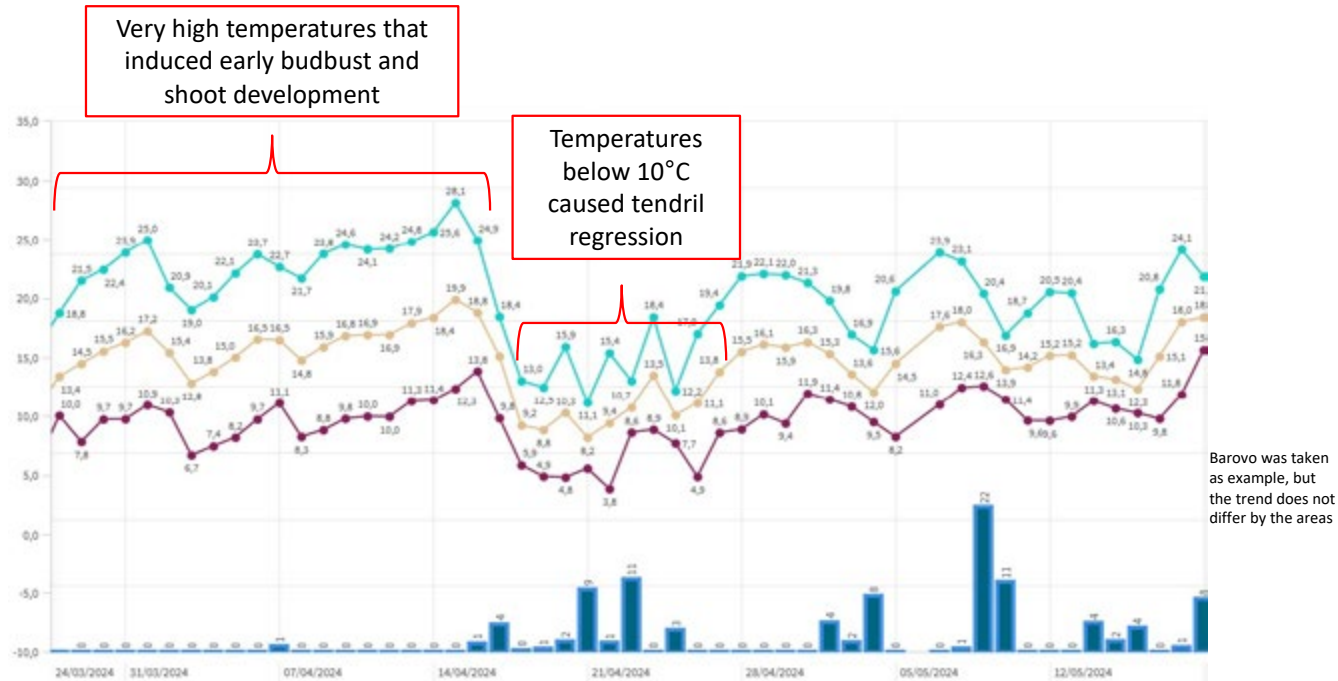
Екстремни метеоролошки настани во 2024 година

Карактеристично за бербата 2024 се екстремно топлиите денови во текот на вегетацијата и во периодот на целосно созревање на грозјето. Поради оваа состојба и поради брзиот развој на физиолошката и технолошка зрелост на грозјето, бербата започна на 31 јули.

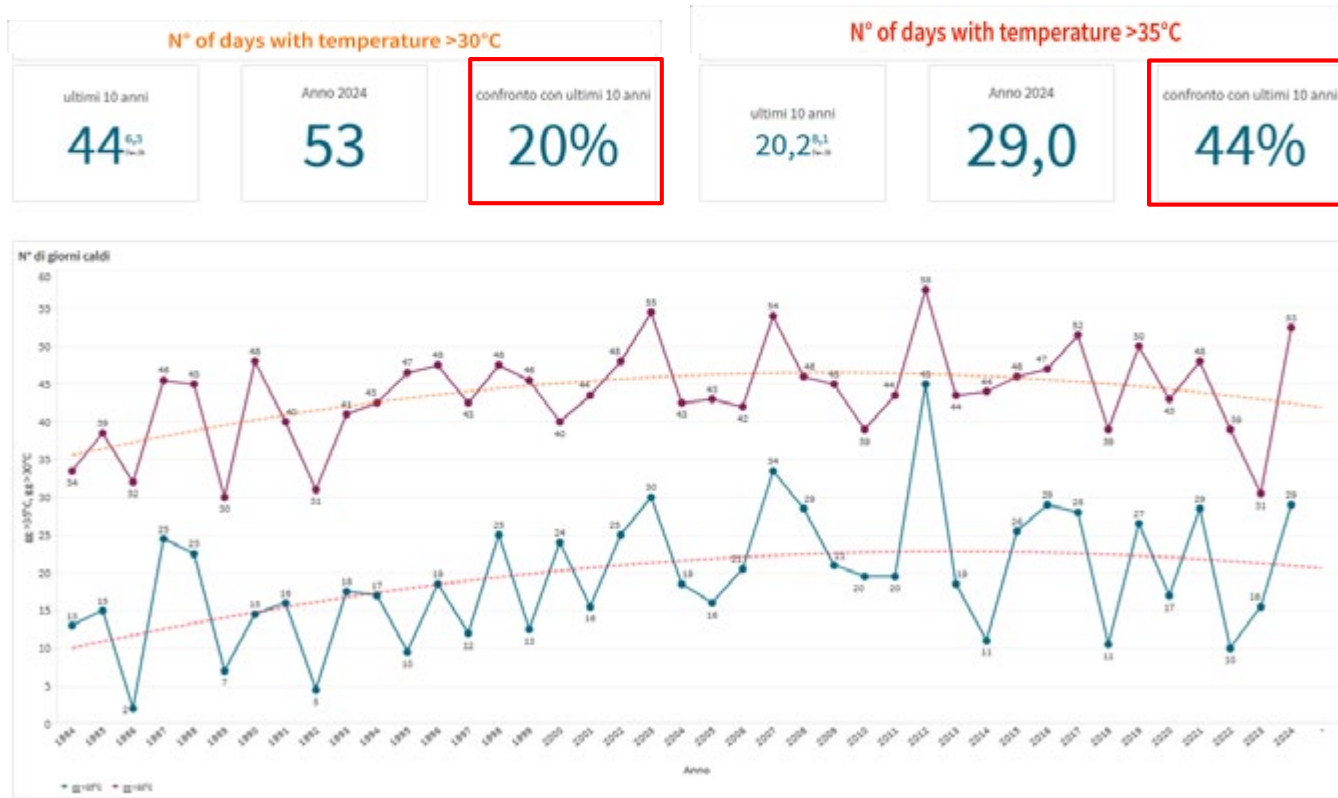
Големата динамика и сортиментот за откуп бараа голем ангажман на сите учесници во процесот со цел да се усогласат и да се организираат повеќе фактори - производителите на грозје, транспортот на грозје, приемните грла и расположливите капацитети и ресурси во Винарската визба „Тиквеш“. Фокусот за задржување на стандардите и критериумите за квалитет беше постојано присутен.

За одлука за берба на секоја сорта имавме аналитички пристап, со претходен мониторинг на лозовите насади, извештаи од терен, следење на надворешните услови и прогнози, како и лабораториски и сензорни анализи.

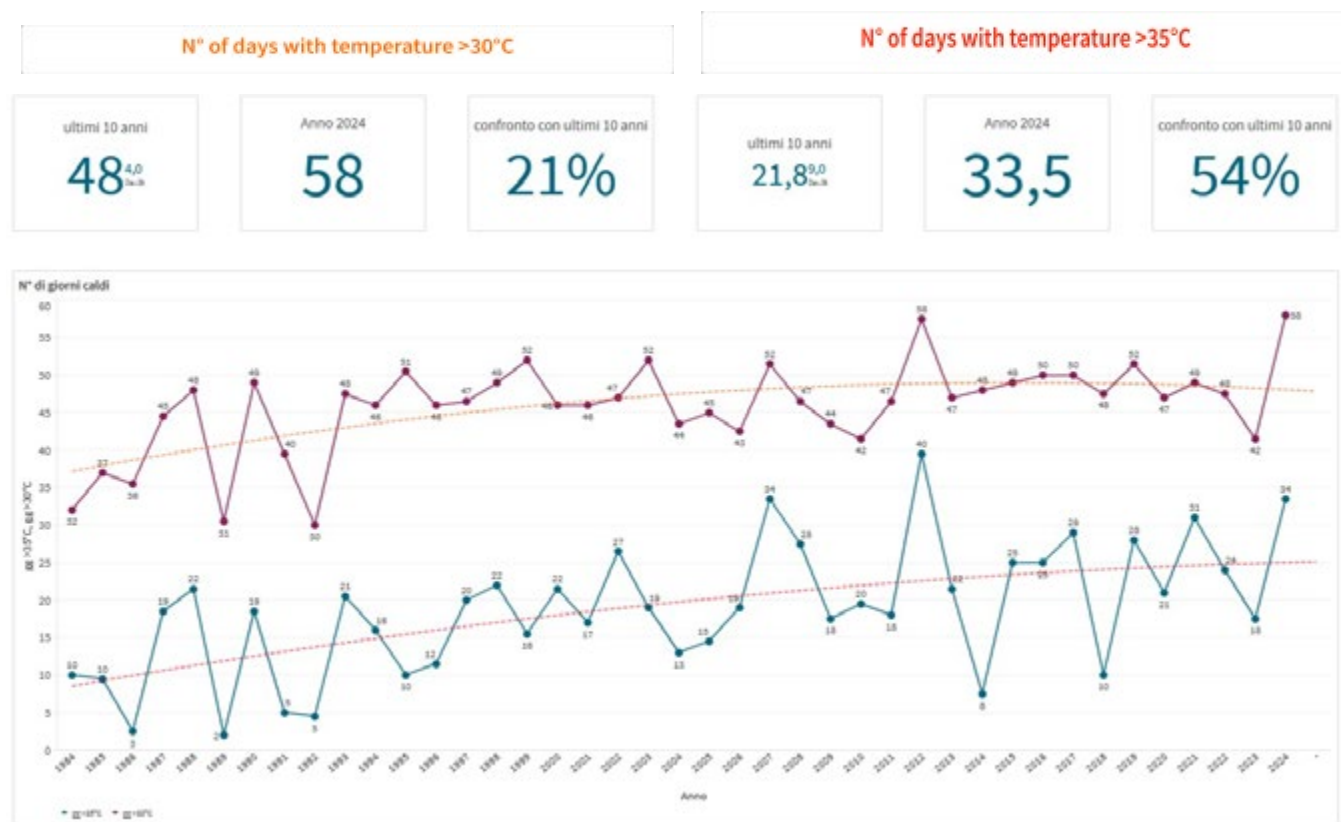
Специфичностите на бербата предизвикаа белите вина да имаат типичен и силен интензитет на примарна арома, средно кон силно тело како резултат на самиот состав на киселините и екстрактот на виното, додека, пак, кај црвените вина беше направена строга селекција на здраво и квалитетно грозје, што придонесе да се добијат вина со умерена алкохолна содржина, концентрирани боени материи, вина со силен екстракт и потенцијал за стареење и фенолно спремни вина.

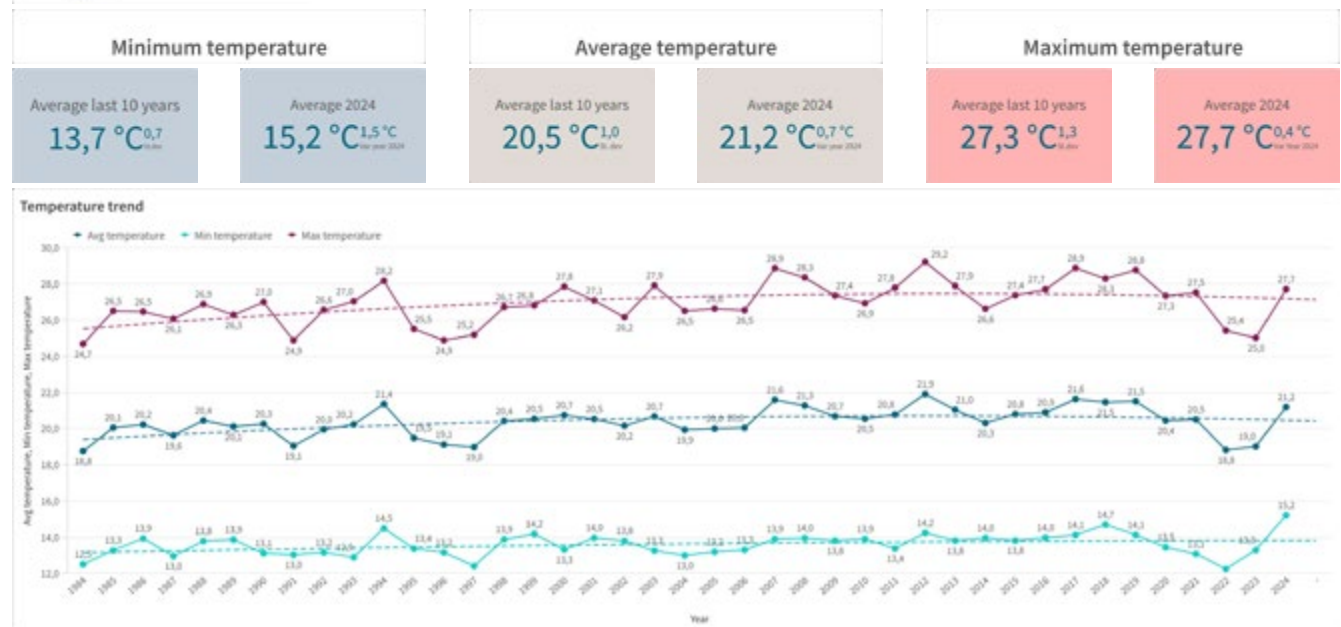
Графикон бр. 1 Развој на лозовите насади - северни области

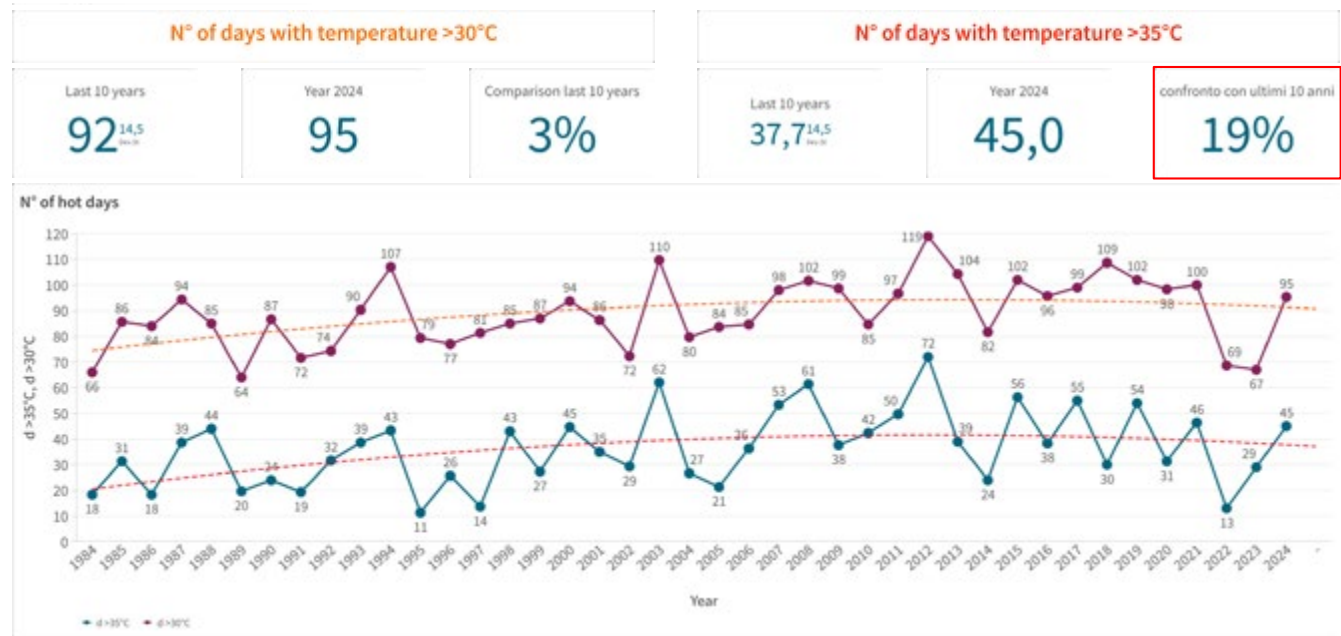
Графикон бр. 2 Денови со температури повисоки од 30 °C и 35 °C (1.6 – 31.7) - северни области

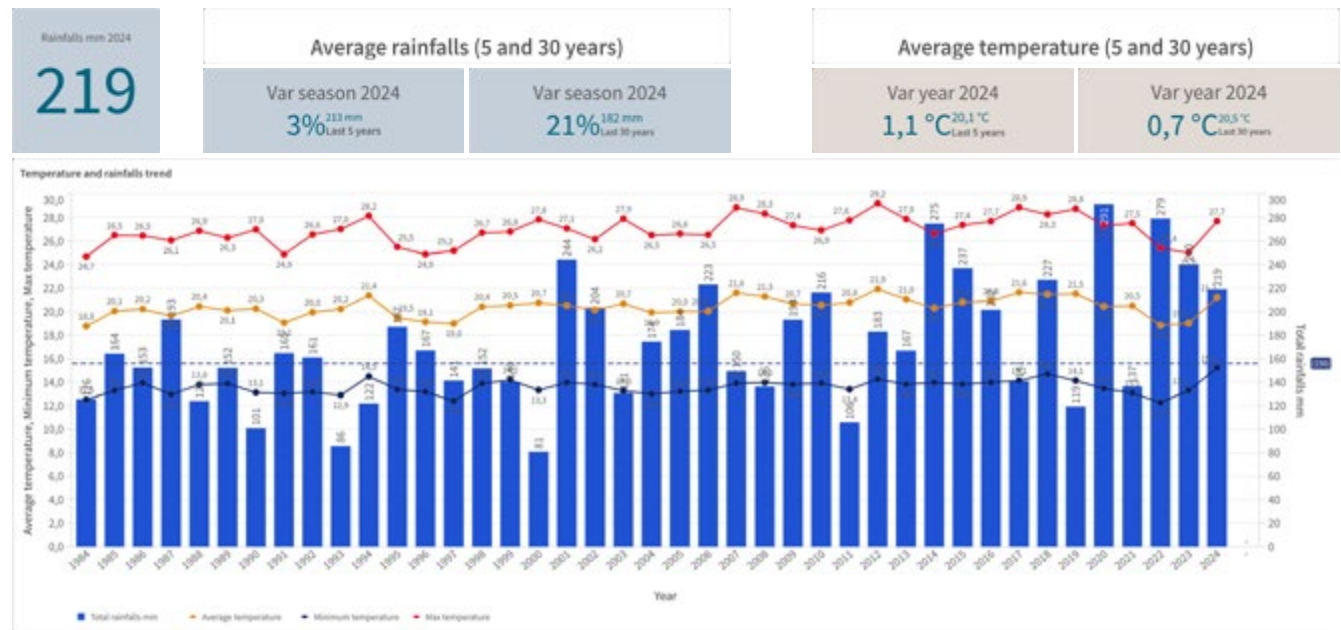
Графикон бр. 3 Денови со температури повисоки од 30 °C и 35 °C (1.6 – 31.7) - јужни области

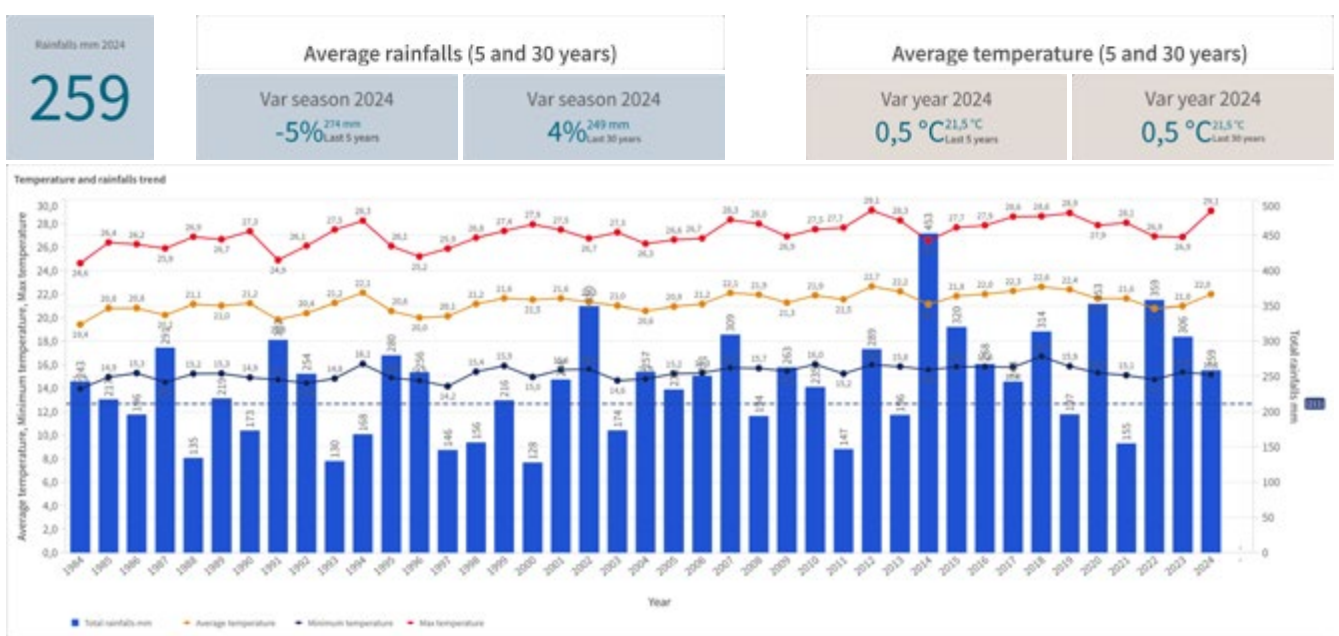
Графикон бр. 4 Температурен тренд во периодот од март до септември - северни области

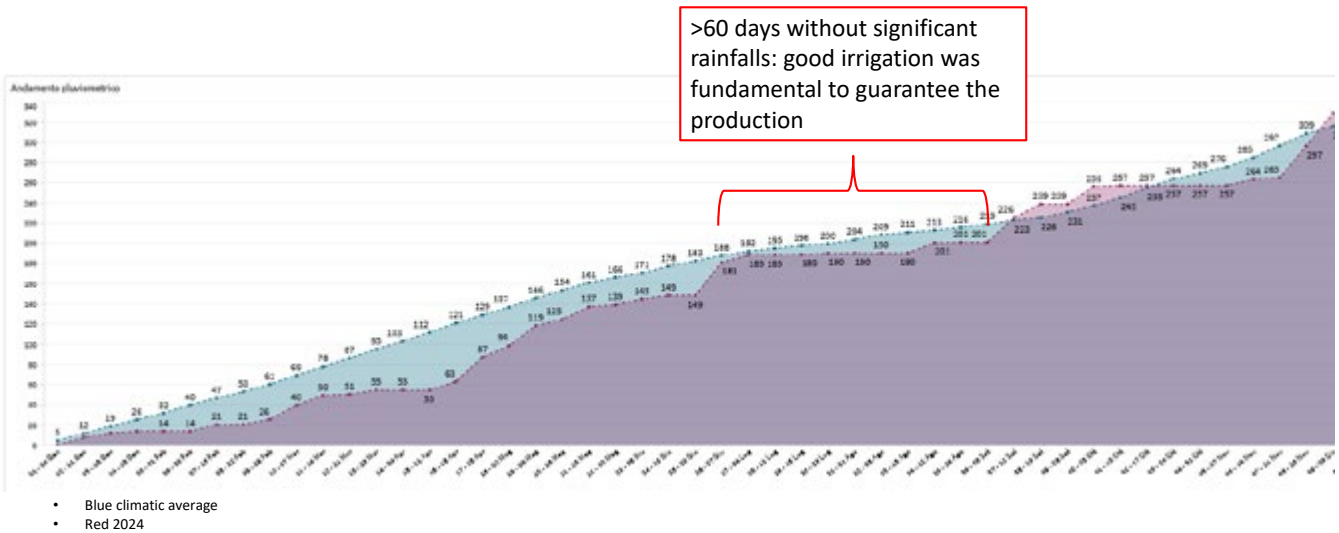
Графикон бр. 5 Топли денови во периодот од март до септември – северни области

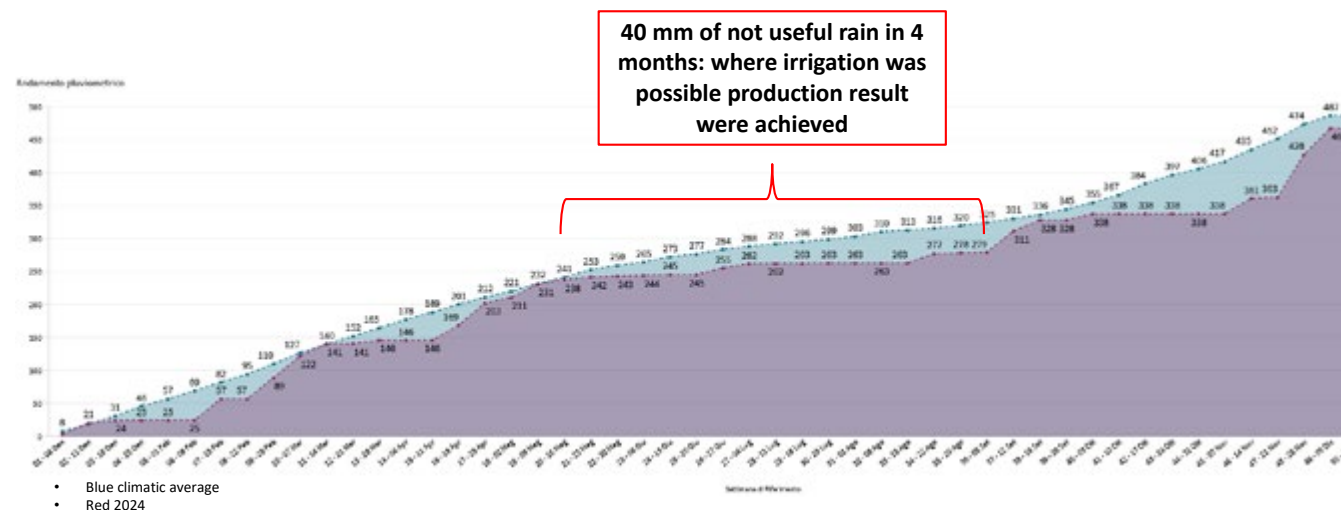
Графикон бр. 6 Температурен тренд и тренд на врнежи во периодот од март до септември – северни области

Графикон бр. 7 Температурен тренд во периодот од март до септември – јужни области

Графикон бр. 8 Споредба на врнежи – северни области

Графикон бр. 9 Споредба на врнежи – јужни области

„Прецизно лозарство за повисок квалитет, стабилни приноси и заштита на екосистемот во услови на сè поизразени климатски ризици“

Примената на прецизно лозарство овозможува да се добие здраво и квалитетно грозје, која е основен предуслов за создавање врвно вино и причина зошто „Тиквеш“ ги воведе овие практики во управувањето со лозовите насади. Постојаниот мониторинг на лозјата и користењето на дигиталните алатки за прибирање и обработка на пода-

тоци за навремено преземање на соодветните агротехнички мерки е особено значајно кога од година во година се соочуваме со поекстремни климатски услови. Исто така, прецизното лозарство обезбедува заштита на животната средина и природните ресурси, што е исклучително важно за „Тиквеш“.

Заштита на биодиверзитетот

Постои тесна врска помеѓу биодиверзитетот и произведеното грозје. Биодиверзитетот на лозјето може да се почувствува во виното, а комплексноста на виното доаѓа од комплексноста на природата. Затоа, „Тиквеш“ управува со лозјата, почитувајќи ја почвата и зголемувајќи го биодиверзитетот, истовремено остварувајќи две значајни цели: 1. Заштита на животната средина и 2. Обезбедување висококвалитетно грозје.

За заштита и подобрување на биодиверзитетот, при управувањето со лозовите насади, „Тиквеш“ ги презема следниве активности:

- Садење покривни култури меѓу лозовите леи за да се намали ерозијата на почвата и да се зголеми содржината на органска материја;
- Замена на конвенционалните уништувачи на плевелот со механичко уништување;
- Производство на компост од пресечените гранки во лозјата со додавање на остатоците од грозјето и ѓубрето, при што неговата употреба придонесува за поздрава почва, со помали промени и подобрен капацитет за задржување вода, како и развој на микробна активност на почвата;

- Одгледување пчели на лозовите насади што помагаат во опрашувањето и ја зголемуваат цветната и генетската разновидност, што, пак,

помага при зголемувањето на отпорноста на растенијата, правејќи ги поприспособливи на променливите услови на животната средина.

Планирани проекти на „Тиквеш“ за подобрување на еколошките перформанси преку прецизно лозарство

Во 2025 година се планира инсталирање **сонди за мерење на влажноста** на почвата во лозовите насади во Бабуна, кои ќе обезбедат оптимизирање на наводнувањето. Сондите претставуваат корисна алатка за енолозите, кои ќе може да ги следат различните слоеви на почвата и да донесуваат одлуки за соодветното ниво на влага, како и да собираат аналитички податоци и историски трендови, со цел од година во година да го приспособат распоредот за наводнување. Овој систем овозможува:

- Прецизно наводнување и заштеда на вода - Благодарейќи на податоците што се добиваат во реално време за нивото на влага на различни длабочини, обезбедувајќи информации за потребата од наводнување, со што се спречува прекумерно наводнување и успешно справување при евентуална суша;

- Подобрување на здравствената состојба на виновата лоза и на квалитетот на грозјето – Добиените податоци овозможуваат да се спречи воден стрес, кој може негативно да се одрази на развојот и приносот на грозје, да се одржува оптимална влажност на почвата што влијае врз балансот на материите во грозјето и врз неговиот квалитет, како и да се избегне прекумерен вегетативен раст и засенчување на грозјето, што доведува до понизок квалитет;
- Заштеда на трошоци и одржливост – Со системот се исклучува непотребно наводнување и мануелни проверки на влажноста на почвата, при што се намалуваат трошоците за вода, енергија и работна сила, а истовремено се зачувуваат водните ресурси и се подобрува ефикасноста што влијае врз одржливоста.

Исто така, во насока на оптимизација на наводнувањето и унапредување на квалитетот на грозјето, планирано е инсталирање **систем за поддршка на одлуки** (Vintel) на дел од лозовите насади, кој користи податоци добиени во реално време од сондите за влага во почвата, од метеоролошките станици и од сателитски снимки, со цел да обезбеди прецизни препораки за воден стрес и за потреба од наводнување.

Со цел да се истражат предностите и недостатоците од кроење на лозјата во вообичаениот период, на дел од лозовите насади ќе се изврши

доцна резидба за да се согледаат ефектите од овој процес и да се испита дали **доцната резидба** овозможува заштита од мраз, дали влијае позитивно врз контролата на приносот и квалитетот преку намалување на вегетативниот раст и формирање поконцентрирани зрна грозје и дали може да го продолжи периодот на зреење и да ја урамнотежи зрелоста на грозјето. Податоците од истражувањето би се објавиле по завршувањето на бербата, споделувајќи ги со членовите на индустријата, со цел да се придонесе за напредокот на целиот сектор.

4.2 Систем за управување со енергијата и животната средина

Во 2024 година, Винарската визба „Тиквеш“ го продолжува своето работење во согласност со системот за управување со енергијата во производниот процес. „Тиквеш“ има сертификат за стандардот **ISO 50001 за управување со енергијата во производните зони**. Друштвото поднесува енергетски извештај до надлежните тела. Во август 2024 година е извршена ревизија од страна на сертификационото тело TÜV Nord и потврдени се резултатите и заложбата за управување и намалување на потрошувачката на енергија.

Следење и управување со енергијата

„Тиквеш“ секојдневно ги следи сопствените извори на енергија и податоците од производството во производните зони во Кавадарци во електронски систем за следење и мерење на резултатите. На сликата е прикажан изгледот на софтверскиот интерфејс. „Тиквеш“ континуирано работи на подобрувања во прибирањето и анализата на податоците во однос на енергијата и производството со помош на иновативни технологии.

Инвестираме во енергетски ефикасна опрема, остварувајќи заштеди и зачувувајќи ги природните ресурси

Во 2024 година, „Тиквеш“ инвестираше во нова автоматска линија за полнење вино во стаклена амбалажа во вредност од 4,2 милиони евра. Новата линија дополнително ќе придонесе за зголемување на ефективността и ефикасноста на производниот процес, намалувајќи ја потрошувачката на електрична енергија. Во линијата се користат најнови технологии за автоматизација и дигитализација, со што значително се олеснува работата на вработените и дополнително се зголемуваат контролата и безбедноста на финалните производи. Опремата е изработена од реномираните италијански производители: GAI, MAKRO, APE, ROBINO&GALLANDRINO и GSA.

Покрај другото, со новата опрема се овозможува намалување на емисијата на CO₂ за околу 40 % или за 135 тони годишно, а тоа е целосно во согласност со заложите за одржливост и принципите на ESG.

Проширување на нашите обновливи извори на енергија

Посветеноста на „Тиквеш“ за одржливи енергетски практики се покажува и преку стратешките планови за надградба на соларните панели, подобрување на инфраструктурата за обновлива енергија и транзицијата на корпоративниот возен парк во хибридни и електрични возила.

Производство на обновлива енергија

Со цел да се подобри капацитетот на обновлива енергија, во 2024 година ја проширивме инсталираната соларна централа со дополнителни **0,6 MWp**, а планирано е и понатамошно зголемување на генерирањето соларна енергија со **0,3 MWp**.

Произведената електрична енергија од соларната централа се користи за потребите за стерилизација преку генератори на пареа, како и за греење различни објекти во фабриката во Кавадарци. Се спроведува и сеопфатна студија на изводливост (физибилити студија) за да се искористи енергијата од отпадот, а тоа понатаму ќе го збогати портфолиото на обновлива енергија. Целта на вклучувањето на овие практики е намалување на потрошувачката на фосилни горива и нивна замена со електрична енергија добиена од обновливи извори. На овој начин се намалува влијанието врз животната средина (јаглеродниот отпечаток), истовремено работејќи во корист на локалните заедници.

За нас, 2024 година беше успешна, со вкупен инсталиран капацитет за обновлива енергија од фотонапонска централа од **2,2 MWp**. Нашите планови за 2025 година предвидуваат инсталирање дополнителни **0,3 MWp**, а нашата крајна стратешка цел е да достигнеме капацитет од **100 % енергија од чисти извори**.

2,2 MWp инсталирана обновлива енергија до крајот на 2024 година

Цел: 100 % потрошувачка на енергија од чисти извори на енергија

Потрошувачка на обновлива енергија	2022 базна година	2024
Електрична енергија од сопствени фотоволтаици (Кавадарци) (MWh)	746	1.314
Предадена електрична енергија од обновливи извори во мрежата (MWh)	231	1.247
Вкупно произведена електрична енергија од обновливи извори (MWh)	977	2.561

	2022 базна година	2024
Потрошена електрична енергија од обновливи извори наспроти вкупно потрошена електрична енергија (%)	23 %	37 %

Во однос на вредноста во 2022 година, во 2023 година остваривме зголемување од 11 % пп, а во 2024 година дополнителни 3 % пп.

Сметано од нашата базна 2022 година, вкупното зголемување е 14 % пп.

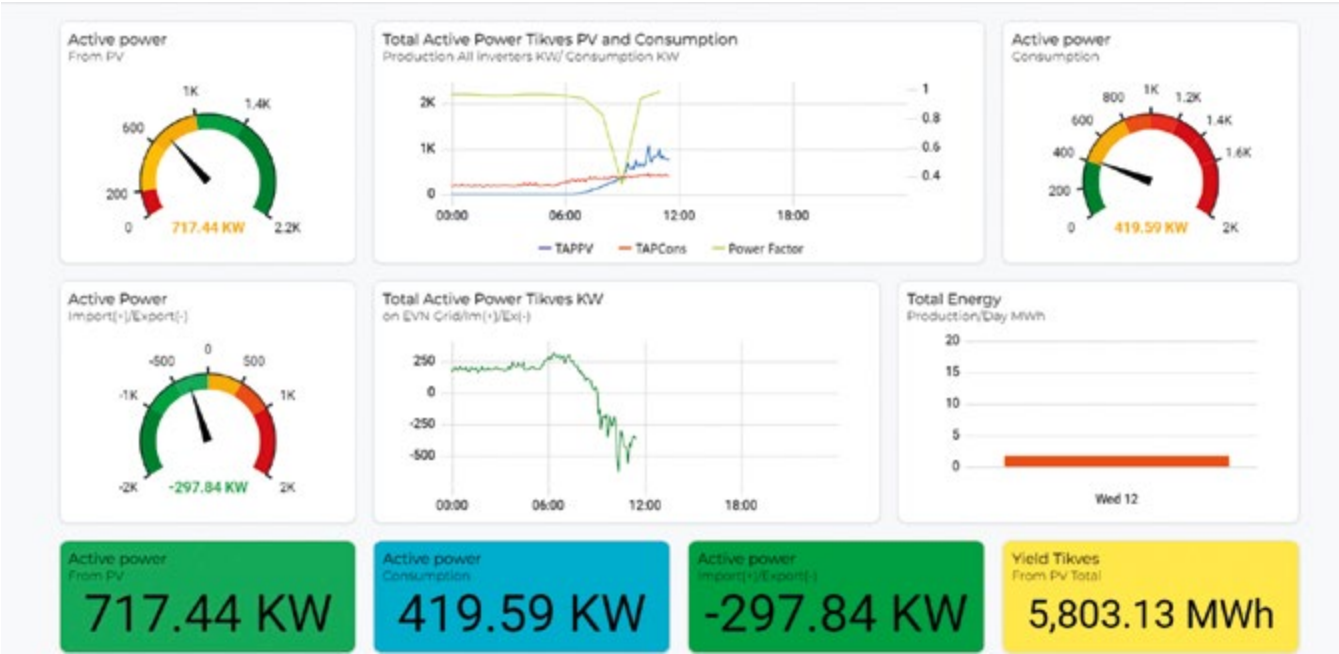
4.3 Мерки за енергетска ефикасност

Винарската визба „Тиквеш“ е посветена на континуирано подобрување во управувањето со енергијата. Редовно ги ревидира и ги ажурира практиките и ги вклучува новите технологии и методологии, со цел одржливоста да биде во суштината на активностите.

„Во напорите за постигнување енергетска ефикасност искористивме 10 % повеќе електрична енергија од фотонапонската централа споредено со 2023 година“

Се унапредуваат практиките за зголемување на енергетската ефикасност и се анализира внатрешната потрошувачка преку **внатрешни процени и ревизии од надворешни субјекти** во седиштата на винарницата.

Сликата подолу илустрира пример за тоа на кој начин секојдневно го следиме нашиот капацитет за соларна енергија од инсталираните соларни панели во нашето производство во Кавадарци.

Бројки за потрошувачката на енергија*	2022 базна година	2024
Вкупно потрошена електрична енергија од мрежа (Кавадарци + Скопје) (MWh)	2.452	2.253
Електрична енергија од сопствени фотоволтаици (Кавадарци) (MWh)	746	1.314
Потрошен мазут во процесот (MWh)	3.612	4.033
Вкупно потрошено гориво (дизел; бензин; LPG) (MWh)	991	1.051
Вкупно количество потрошена енергија (MWh)	7.801	8.651

* Енергетските показатели се однесуваат на Винарската визба „Тиквеш“ и канцеларијата на винарницата во Скопје.

Зголемувањето на вкупната потрошувачка во споредба со базната 2022 година се должи на поголемиот обем на дестилација и приклучувањето на новите административни простории на системот за греење. Но, вкупниот сооднос на енергетски интензитет повторно останува во предвидените граници од 0,4 (KWh/литри вино).

	2022 базна година	2024
Вкупен сооднос на енергетски интензитет (вкупно) (KWh/литри вино)	0,4	0,4

Потрошувачка на електрична енергија и искористување на обновливата

	2022 базна година	2024
Електрична енергија од обновливи извори наспроти вкупно потрошена енергија	9,6 %	15,2 %

Потрошувачка на електрична енергија	2022 базна година	2024
Вкупно потрошена електрична енергија од мрежата (MWh)	2.452	2.452
Електрична енергија од сопствени фотоволтаици (Кавадарци) (MWh)	746	1.314 (37 % производство од сопствени обновливи извори)
Вкупно потрошена електрична енергија (MWh)	3.198	3.565

	2022 базна година	2024
Вкупен сооднос на енергетски интензитет (вкупно) (KWh/литри вино)	0,16	0,16

Ако 2022 како базна година ја споредиме со 2024 година, бележиме зголемување на електричната енергија по количество, но, исто така, имаме зголемено производство на вино и преработка на грозје. Во споредба со 2022 година, имаме подобра комбинација на искористена електрична енергија од обновливи извори (23 % - 2022 г., наспроти 37 % - 2024 г.).

Нашиот сооднос на енергетски интензитет на литар производ остана ист и во 2022 и во 2024 година, и се движи во границите од **0,16 (KWh/литри вино)**.

Показатели за мазут

	2022 базна година	2024
Вкупно потрошен мазут (MWh)	3.612	4.033

Ако 2022 ја споредиме со 2024 година, бележиме зголемување на мазутот по количество, но, исто така, имаме зголемено производство на вино и процес на дестилирање.

Нашиот сооднос на енергетски интензитет на литар производ остана ист и во 2022 и во 2024 година, и се движи во границите од **0,69 (KWh/литри вино)**.

	2022 базна година	2024
Сооднос на енергетски интензитет за процесот на дестилација (KWh/литри вино)	0,69	0,69

Нашите континуирани напори за трансформација на возниот парк со хибридни и електрични возила може да се забележат во намалувањето на потрошувачката на гориво дизел во 2024 година, како резултат на замената со четири хибридни возила. Возниот парк сега вклучува 8 хибридни и 3 електрични возила. Во 2025 година планираме да го подобриме нашиот возен парк со повеќе хибридни и електрични возила.

Потрошувачка на гориво од службениот возен парк

	2022 базна година	2024
Вкупно потрошено гориво дизел (MWh)	637	617
Вкупно потрошен бензин (MWh)	225	288
Вкупно потрошено гориво LPG (MWh)	129	146
Вкупно потрошено гориво (MWh)	991	1.051

Забелешка: Показателите за горивото се однесуваат на седиштето на Винарската визба „Тиквеш“ и канцеларијата на винарницата во Скопје.

Мерење на емисиите

Вкупните директни и индиректни емисии се категоризираат како емисии во Опсег 1, Опсег 2 и Опсег 3, како што следува:

Емисии во Опсег 1: Директни емисии од сопствени или контролирани извори, вклучително и статично согорување (горива и извори за загревање), мобилно согорување (возила), дифузни емисии (кои се резултат на истекувања од разладните системи или клими) и процесни емисии од индустриските процеси.

Емисии во Опсег 2: Индиректни емисии од откупена електрична енергија, топлина или пареа.

Емисии во Опсег 3: Други индиректни емисии што се појавуваат во вредносниот синџир на „Тиквеш“ и оние што им претходат и оние што се последователни на оперативните активности на винарницата.

Емисиите на стакленички гасови во Опсег 1, Опсег 2 и Опсег 3 во производната зона се презентирани за најмалку **две извештајни години**. Референтната година за пресметка на стакленичките гасови е 2022 година.

Мерењето на емисиите на CO₂ се врши само во Винарската визба „Тиквеш“ во Кавадарци и во канцелариите во Скопје за производство и она што е флаширано во литри, кое претставува количество/волумен.

Нашите вкупни емисии на CO₂ во 2024 година се резултат на предизвиците од годишната берба поради ограниченото производство на грозје, предизвикани од климатските промени, заедно со нашите напори за намалување на влијанието врз животната средина.

Емисии на стакленички гасови		2022 базна година	2024
Емисии во Опсег 1	[MTCO ₂ e]	6.003	4.773
Емисии во Опсег 2	[MTCO ₂ e]	1.079	1.021
Емисии во Опсег 3	[MTCO ₂ e]	27.945	22.754
Вкупно емисии на CO ₂	[MTCO ₂ e]	35.027	28.548
Сооднос на интензитетот на емисиите на јаглерод	[kgCO ₂ e/литри вино]	2,28	1,79

4.4 Искористување и зачувување на водата

„Тиквеш го поплочува патот до дигиталната иднина и одржливото лозарство за другите винарници во регионот“

„Интегрирањето на дигитализацијата и модернизирањето на домашното лозарство неизбежно позитивно ќе влијаат врз македонската винска индустрија“

Показатели за водата

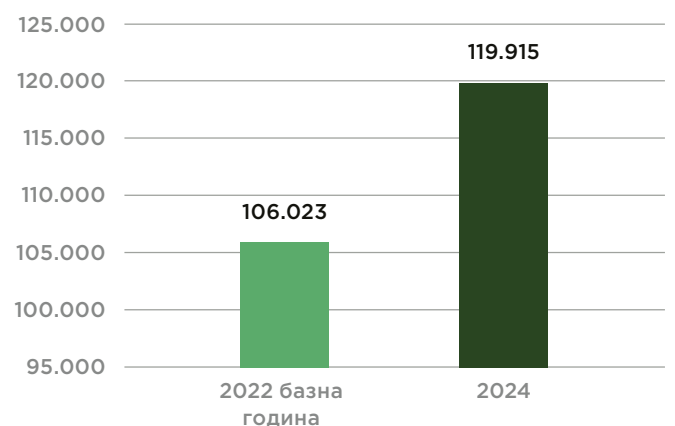
Винарската визба „Тиквеш“ ја следи потрошувачката на вода на месечна основа. Во 2024 година, вкупната потрошувачка на вода беше 119 915 м³. Показателите за водата се однесуваат на Винарската визба „Тиквеш“ во Кавадарци и за канцеларијата на винарницата во Скопје.

Винарската визба „Тиквеш“ вложува огромни напори за рационално користење на водата во производствениот процес. За постигнување на оваа цел, најголемо влијание има наводнувањето на лозовите насади. Доколку не се преземат активности за оптимално користење на водата при наводнувањето, постојат големи шанси да се троши прекумерно количество вода. За таа цел, „Тиквеш“:

- Користи системи за наводнување „капка по капка“ за директно носење вода во коренот на виновата лоза. Ваквиот таргетиран пристап ги намалува загубите на водата и овозможува ефикасно искористување на водата. За наводнување се користат пет бунари, при што 75 % од површините на лозовите насади на „Тиквеш“ се наводнуваат со системот „капка по капка“;
- Преку соработка со експерти од Италија, Франција и од Словенија за производството на грозје и процесите во лозарството, ги унапредува своите знаења и искуства во доменот на оптималното наводнување на виновата лоза;
- Ги проширува знаењата и искуствата на голем дел од лозовите насади на партнерите/ субјектите и лозарите со кои винарската визба има долгогодишни партнерски односи, овозможувајќи рационално користење на водата за наводнување, како на сопствените, така и на останатите лозови насади во Тиквешкиот Регион.

Со воведувањето на овие иновации, „Тиквеш“ ја има водечката улога во создавањето реални услови за долгорочен, одржлив развој на домашното лозарство и винската индустрија.

Потрошувачка на вода

Вкупно потрошена вода („Тиквеш“ Кавадарци + Скопје) (м³)

Ефикасност на водата

	2022 базна година	2024
Соодносот на воден интензитет (литри вода/литри вино)	6,94	6,52

Систем за прочистување на отпадните води

Винарската визба „Тиквеш“ спроведува активности за намалување на потрошувачката на вода, за зголемување на циркуларноста на водата (преку повторно користење на водата и рециклирање) и зачувување на водните ресурси. За таа цел, „Тиквеш“ има систем за прочистување на отпадната вода од винарницата, кој врши третман и прочистување на водата што се користи во винарницата пред таа да биде пуштена во животната средина.

Винарската визба „Тиквеш“ се придржува кон релевантното законодавство и двапати годишно врши ревизии за третманот на отпадните води. Овој процес се случува во април и во „висока сезона“ од производството на „Тиквеш“ (август – октомври). Сегментот за подобрување е автоматизацијата, мерењето и ниските параметри.

4.5 Управување со отпад и циркуларна економија

Политиките и програмата за управување со животната средина, вклучително и Б-интегрираната еколошка дозвола првично беа воспоставени во 2011 година, а новите имаат важност до 2025 година, со обновување на секои 7 години. Програмата за управување со отпадот првично се воспостави во 2015 година, а новата важи до 2026 година, со обновување на секои 3 години. „Тиквеш“ поднесува извештај за заштитата на животната средина до надлежните органи. Се промовираат практиките за рециклирање и одржливо управување со отпадот.

Видови отпад	2022 базна година	2024
Комунален отпад (тони)	84	104
Отпад од преработено грозје (тони)		
Рециклиран отпад од преработено грозје 95 % во 2024 година	4.350	3.202
Отпад од амбалажа од производ на пазарот по употреба (на пазарот во Македонија) (тони)	2.960	3.077

Од отпад до енергија и циркуларност

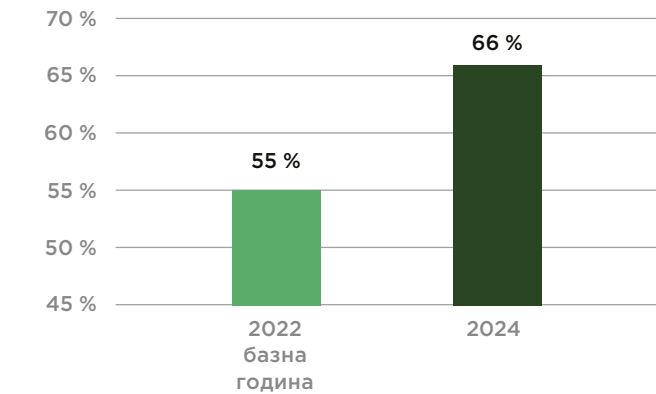
„Органскиот отпад го даваме во фабрика за метан во Градско, која произведува топлотна енергија, а нуспроизвод е компост што се враќа во ’ТИКВЕШ’ и се користи како ѓубриво за лозовите насади“

Во бербата во 2024 година, Винарската визба „Тиквеш“ имаше 3 202 000 кг отпад од преработено грозје, кој се рециклираше во претпријатие за производство на метан и цврсто ѓубриво со кое соработува винарницата, а кој понатаму ќе се користи на лозовите насади.

Винарската визба „Тиквеш“ е членка на непрофитна организација што работи со отпад од амбалажа по употребата на нашите производи.

Материјалите за амбалажа се собираат од страна на овластени претпријатија и поголемиот дел од тој отпад се рециклира. За 2024 година, процентот на рециклиран отпад од амбалажа беше 66 %.

Рециклирање отпад од амбалажа

	2022 базна година	2024
Рециклирање отпад по преработка на грозје	0 %	95 %

Резултати во однос на *влијанието врз општеството*

- 5.1 Задоволство на клиентите и потрошувачите
- 5.2 Вработување и трудови практики
- 5.3 Здравје, безбедност и добросостојба
- 5.4 Вклучување на заедницата

5.1 Задоволство на клиентите и потрошувачите

Задоволството на клиентите не е само показател за нашиот успех, туку е и основна компонента на нашата стратегија за ESG. Винарската визба „Тиквеш“ континуирано спроведува истражувања и анализи со цел подобро да ги разбере потребите и преференциите на потрошувачите, овозможувајќи ни да ги подобриме квалитетот, транспарентноста и одржливите практики.

За да го измериме задоволството на клиентите, спроведуваме низа методи за истражување, вклучувајќи:

- **Директни интервјуа** со купувачите во секторот HORECA низ Северна Македонија за да се оцени нивното искуство со производите и услугите на „Тиквеш“;
- **Редовни теренски посети** од нашиот тим за продажба за да се соберат повратни информации од клиентите и да се идентификуваат нивните потреби;

- **Студии за употреба и перцепција** спроведени на секои две до три години, со цел да се идентификуваат преференциите на потрошувачите и трендовите на пазарот;
- **Фокус-групи со потрошувачи**, вклучително и ентузијастички за вино со специфични вкусови, со цел тестирање на производите пред лансирање на пазарот;
- **Алатки за невромаркетинг** што се користат за мерење на перцепцијата на клиентите во однос на етикетирањето, брендирањето и комуникацијата на производите.

Клучни наоди од истражувањето за потрошувачката и преференциите на вино од 2024 година

Како дел од нашата посветеност на ESG, „Тиквеш“ спроведе студија за истражување на моделите на консумација на алкохол, зачестеноста и пригодите за консумација на вино на домашниот пазар, со цел подобро да го разбере однесувањето на потрошувачите, како и своето пошироко општество.

вено и еколошко влијание. Оваа студија беше заснована врз 1 023 интервјуа, користејќи мешовит методолошки пристап (CATI и CAWI, по 50 %) и обезбедувајќи репрезентативен демографски примерок.

Консумација и фреквенција на алкохол

- **44 %** од испитаниците пијат вино најмалку еднаш неделно, додека, пак, **28,4 %** го конзумираат неколку пати месечно.
- **Поголем дел од мажите** пијат вино неделно (**54 %**) во споредба со жените (**35 %**).

- **Старосната група над 65-годишна возраст** има најголем процент на дневно пиење вино, при што **60 %** претпочитаат небрендирани или домашни вина.
- **59 %** од испитаниците конзумираат и брендирани и домашни вина, што укажува на значителен пазар за локално и занаетчиско производство.

Пригоди и фреквенција на консумација на вино

Разбирањето на тоа кога и зошто луѓето конзумираат вино обезбедува клучен увид во навиките на потрошувачите:

- **Најчеста пригода** за конзумирање вино е **за време на ручек или вечера дома**, при што **36 %** од испитаниците секогаш пијат вино во такви пригоди.

- **Специјалните прослави** (Божик, национални празници, родендени) остануваат клучен момент за конзумирање вино, при што **36 %** од испитаниците секогаш пијат вино на овие настани.

- Други вообичаени пригоди вклучуваат:
 - **Пиење вино со пријателите, партнерите или роднините по вечера** (16 % секогаш, 37 % во поголемиот дел од времето).
 - **Пиење вино во ресторани и барови** (16 % се-

- когаш, 21 % во поголемиот дел од времето).
- **Настаните поврзани со работата** сочинуваат **50 %** од повремениот консумација на вино, со поголема преваленца кај старосната група од 30 до 44 години (59 %).

Овие сознанија ја нагласуваат **социјалната димензија на потрошувачката на вино** и ги истакнуваат можностите за **промовирање умерено и одговорно пиење, како и иницијативи за одржливост** поврзани со навиките за потрошувачка.

Клучни наоди од истражувањето на потрошувачите на „Alexandria Classic“ и „Alexandria Cuvée“ за 2024 година

Во 2024 година, „Тиквеш“ го спроведе своето најобемно истражување за задоволството на клиентите и за перцепцијата на брендот врз основа на **1.023 испитаници**, фокусирајќи се на „Alexandria Classic“ и „Alexandria Cuvée“, два од нашите најпрепознатливи и најпреферирани брендови на вино.

- Виното „Alexandria Cuvée“ го конзумираат **59 %** од населението, со забележителна популарност меѓу **жените (62,8 %)** и старосната група од **55 до 64 години (68 %)**.
- Виното „Alexandria Classic“ има слично ниво на популарност, при што го конзумираат **59 %** од испитаниците, а особено е присутно кај старосната група од **18 до 29 години (73,5 %)**.

- **Свесност за брендот:** Виното „Alexandria“ е меѓу најпрепознатливите брендови на пазарот, со **36 % свесност за неговата бела варијанта, 24 % за црвената и 21 % за розе**.
- **Перцепција на потрошувачите:** Виното „Alexandria Classic“ нашироко се смета за **лесно за пиење, достапно и со високо реноме**, додека, пак, „Alexandria Cuvée“ е особено ценето поради **вкусот и неговиот целосен квалитет**.

Со оглед на важноста на ова истражување, наодите ќе ги оформуваат нашите **идни иницијативи за маркетинг, одржливост и одговорна консумација**, обезбедувајќи продолжување на нашите активности со цел усогласени со очекувањата на потрошувачите, кои постојано се менуваат.

Одржливи практики и идни насоки за истражување

Како дел од нашата стратегија за ESG, одредени принципи станаа **најдобри тековни практики** за оценување и подобрување на искуството на клиентите:

1. **Редовно мерење на задоволството на клиентите** – континуирана евалуација преку анкети и теренски истражувања.
2. **Одржување висока стапка на задржување на клиентите** – најновата студија објави **стапка на задржување од 96,5 %**, што останува клучен индикатор за успешност.
3. **Тестирање нови производи преку фокус-групи** – стандарден процес за воведување нови вина на пазарот.
4. **Следење на перцепциите на потрошувачите поврзани со ESG** – на пример, ако истражувањето покаже дека **органското производство е важно за значителен сегмент од пазарот**, ова ќе стане точка на која ќе се фокусираат идните комуникациски стратегии.

Овие принципи ќе послужат како **основа за нашите идни иницијативи на ESG**, обезбедувајќи „Тиквеш“ да остане лидер во **одговорното производство, одржливите деловни практики и задоволството на клиентите**.

Безбедност на потрошувачот и одговорна консумација

„Тиквеш“ обезбедува квалитет и безбедност на производот и им дава информации на потрошувачите за одговорно консумирање

Како одговорен производител, „Тиквеш“ им обезбедува сеопфатни информации на потрошувачите за своите производи, неограничени на законските барања и дава **подетални информации за одговорно консумирање, технички спецификации и информации за потеклото на лозовите насади**. Понатаму, за Друштвото, приоритет е **безбедноста на потрошувачот** преку посебни **ознаки наменети за бремени жени и симболи за рециклирање**, со цел промовирање на еколошката одржливост. Преку придржување на овие строги стандарди и практики, „Тиквеш“ не само што ги унапредува довербата и лојалноста кај потрошувачите, туку, исто така, придонесува за културата на одговорно консумирање. Со посветеност за транспарентност и одговорен

маркетинг, Винарската визба „Тиквеш“ поставува стандард за етички деловни практики во винската индустрија и ја зацврстува својата позиција како лидер во економската успешност и одржливост.

„Тиквеш“ планира да воведо отворена телефонска линија со цел потрошувачите да може да поднесуваат оплаки и коментари. Телефонскиот број на отворената линија и е-поштата ќе бидат дадени на фактурата, на веб-страницата и на производот. Ќе биде изготвена онлајн апликација со цел нашиот продажен тим да може да прима формални коментари од клиенти од самата локација. За давање повратни информации/коментари ќе бидат предвидени награди со производи на „Тиквеш“.

5.2 Вработување и трудови практики

„Тиквеш“ ги применува највисоките стандарди за нашата работна сила, обезбедувајќи праведни плати, сеопфатни бенефиции и можности за континуирани обука и развој.

Винарската визба „Тиквеш“ препознава дека вработените се камен-темелник на нејзините успех и достигнувања. Нејзината посветеност на трудовите практики и вработувањето покажува дека целта на Друштвото е создавање работна средина што ќе овозможува поддршка и инклузија за секој поединец.

Вреднување на нашите вработени

Бенефиции за вработените

- Приватно здравствено осигурување
- Службени возила
- Дневен надоместок
- Попуст за купопродажба
- Сезонски подароци и подароци за празници
- Психолошка поддршка за вработените
- Активности за вмрежување и вклучување

Друштвото цврсто верува дека посветеноста на вработените и експертизата играат клучна улога за успехот на винарницата. Нивната страст за произведување вино и нивната заложба за извонредност се клучни за работењето на „Тиквеш“.

За да ги изрази своите благодарност и поддршка, Друштвото нуди низа бенефиции за вработените што се создадени за подобрување на нивните добросостојба и квалитет на живеење. Како дел од напорите за одговор на нутритивните потреби на вработените, „Тиквеш“ обезбедува еден бесплатен оброк за сите вработени во текот на смените, а со тоа го негува духот на пријателство и заедничко доживување. Препознавајќи ја важноста за пристапност, се покриваат трошоците за транспорт за вработените што живеат далеку од винарницата со цел да може удобно и безбедно да стигнат до работното место. „Тиквеш“ се грижи за здравјето и добросостојбата на своите вработени и овозможува сеопфатно покривање со приватно здравствено осигурување, а со тоа на вработените им нуди сигурност и пристап до квалитетни услуги на здравствена заштита.

Имајќи ја предвид важноста за мобилност, „Тиквеш“ им обезбедува службени возила на своите вработени со цел да може секојдневно лесно да патуваат за службени потреби. Овие возила се поделени во две категории:

Службени возила што се исклучиво наменети за деловни и службени цели, за ефикасност и удобност при исполнувањето на работните обврски.

Службени возила за сопствени потреби достапни 24/7, кои нудат флексибилност и удобност за сопствени потреби со цел транспорт на вработени надвор од работното време.

Зајакнување на тимот на „Тиквеш“

Дополнително на материјалните бенефиции, „Тиквеш“ се стреми кон зајакнување на членовите на тимот преку негување култура на доверба, почитување и континуиран раст. Друштвото активно поттикнува отворена комуникација, соработка и можности за професионален развој со цел да се унапредува нивниот потенцијал и да се поддржат нивните цели во однос на кариерата.

Негување праведност и правичност

Приоритет се праведноста, правичноста и достоинството на сите вработени. Клучно за оваа заложба е непоколебливата посветеност на „Тиквеш“ да обезбеди праведни плати за сите вработени.

Праведни плати

Во „Тиквеш“, праведните плати се морален императив. Вработените во Друштвото се срцето и душата на винарницата и се препознава нивниот значителен придонес за успехот на „Тиквеш“. Секој член во тимот добива плата што е соодветна на неговите вештини, искуство и доминантните нивоа на пазарот. „Тиквеш“ силно верува во праведен надоместок што ја одразува вредноста на работата на вработените и им овозможува поддршка за нив и за нивните семејства.

Еднаквост и инклузија

Заложбата на Друштвото за праведни плати оди подалеку од само обезбедување надоместок, токму таа е вкоренета во пошироките напори за негување еднаквост и инклузија кај вработените. „Тиквеш“ се стреми да создаде средина каде што сите вработени, без оглед на тоа од каде доаѓаат или каков е нивниот идентитет, ќе имаат еднакви можности за напредување, признание и професионален раст.

Континуирано подобрување

„Тиквеш“ врши редовни ревизии и ажурирање на политиките за плати, со цел да осигури дека тие и натаму се конкурентни, правични и во согласност со вредностите на винарската визба.

Посветеноста на Винарската визба „Тиквеш“ во однос на трудовите практики и вработувањето ги надминува минималните барања за усогласеност. На вработените на „Тиквеш“ се гледа како на интегрални партнери на патот до одржливост и успех на Друштвото. „Тиквеш“ останува на својата заложба да им овозможи работна средина во која ќе бидат поддржувани, наградувани и исполнети. Преку сеопфатните бенефиции за вработените и културата за работна средина што ги поддржува, целта на Друштвото е да ги зајакнува членовите на својот тим со цел да растат и професионално и приватно, обезбедувајќи им добросостојба и придонесувајќи за континуиран просперитет на винарницата.

Состав на работната сила	Параметар на разликување	Процент
Според пол	Мажи	56 %
	Жени	44 %
Според старосна група	До 29 години	14 %
	30-54 години	68 %
	55 години и постари	18 %
Според географска област	Лоцирани во Скопје	17 %
	Лоцирани во Кавадарци	83 %
Според национална припадност	Македонци	212
	Албанци	3
	Турци	1
Вкупно просечен број вработени		216
Просечен број ангажирани сезонски работници во 2024 г.		32

Стапка на задоволство кај вработените	77 %
Стапка на задржување вработени	88 %
Промена на работната сила	12 %

5.3 Здравје, безбедност и добросостојба

Винарската визба „Тиквеш“ континуирано ги подобрува системите што им обезбедуваат здравје и безбедност на нејзините вработени и соработници, како и безбедност на нејзините производи. Дополнително, го шири својот капацитет за обработка и постојано инвестира во иновативна инфраструктура и технологија за производство и продажба. Целта на Друштвото е да им овозможи безбедна средина на своите вработени и ги презема сите мерки за спречување повреди и опасности по здравјето. Во 2023 година имало вкупно 2 несреќи, а во 2024 година, исто така, повторно се регистрирани 2 несреќи.

Во ниту една од несреќите немало хоспитализација. И во двата случаи, вработените биле на домашно лекување.

Промовирање безбедност и одговорност

Приоритет се безбедноста и добросостојбата на вработените и на потрошувачите. Посветеноста на „Тиквеш“ во однос на трудовите практики и вработувањето ја опфаќа безбедноста на вработените, како и нивните здравје и благосостојба.

Безбедност на производот и здравјето на потрошувачите

Друштвото ја разбира важноста од безбедност на производот со цел заштита на здравјето на потрошувачите. Преку строги мерки за контрола на квалитетот и придржување кон стандардите во индустријата, „Тиквеш“ води сметка за највисоките стандарди за безбедност на производите во сите свои брендови. Во текот на периодот на известување, „Тиквеш“ со задоволство може да информира дека немало несреќи или пријави во врска со здравјето на некој потрошувач.

Практики за одговорна консумација

Како застапници за одговорна консумација, „Тиквеш“ промовира култура за модернизација и информираност на потрошувачите. Преку едукативни кампањи и практики за одговорно рекламирање, Друштвото се стреми кон поттикнување одговорно консумирање алкохол и намалување на штетните влијанија на алкохолот во заедниците.

Поддршка за нашите потрошувачи

„Тиквеш“ планира да воведо телефонска линија за поддршка со цел да обезбеди:

Број на несреќи

во 2023 година	во 2024 година
2	2

- Поддршка и помош при злоупотреба на алкохол за да се овозможат насоки и ресурси за поединците што се борат со проблематична консумација на алкохол;
- Помош со информации и услуги за поддршка што ќе се нудат за намалување на негативните влијанија врз здравјето поради консумирање алкохол;
- Промовирање на политиката за одговорно пиење преку телефонската линија за поддршка/помош, за да се промовираат и да се поттикнат практики на одговорно консумирање алкохол во заедницата;
- Психолошка помош преку телефонската линија за поддршка/помош, преку која ќе се нудат услуги за поединците што имаат психички проблеми поврзани со консумирање алкохол;
- Промовирање на политиката „Не пиј ако возиш“ и информирање за подигнување на свеста за опасностите од возење во алкохолизирана состојба и поттикнување одговорно однесување зад воланот.

Усогласеност со безбедноста и здравјето

Трудовите практики на кои е посветена Винарската визба „Тиквеш“ ги опфаќаат здравјето и безбедноста на своите вработени. Друштвото со гордост соопштува дека во периодот на известување немало казни за прашања поврзани со здравјето и безбедноста од страна на државни надлежни институции. Овој резултат покажува дека пристапот на „Тиквеш“ е проактивен за одржување безбедни работни услови и усогласеност со релевантните регулативи.

Немало пријава/инцидент во однос на здравјето на потрошувачите во текот на периодот на известување. Немало казни во однос на прашања за безбедноста и здравјето од надлежните институции.

5.4 Вклучување на заедницата

Ние од Винарската визба „Тиквеш“ сметаме дека нашиот успех не се ограничува само на производството на врвни вина, туку и на активно учество во подобрувањето и напредокот на заедниците во кои работиме. Нашата одговорност се потврдува преку разновидни иницијативи и активно вклучување во активности што го поттикнуваат развојот на локалните заедници.

Преку волонтерски акции и кампањи за дарување крв, Винарската визба „Тиквеш“ постојано се стреми кон подобрување на општеството. Ние ја препознаваме важноста на нашиот придонес и вложуваме значителни напори за остварување позитивно влијание преку нашите активности.

Меѓу конкретните настани во кои „Тиквеш“ учествува, ги организира и ги поддржува се: учество во локалните културни фестивали со цел да ги промовираме регионалната уметност и традицијата, спонзорирање спортски настани што го поттикнуваат здравиот начин на живот и тимскиот дух, како и поддршка на млади и талентирани поединци преку различни програми и партнерства. Дополнително, нашите активности вклучуваат волонтерски иницијативи насочени кон одржлив развој, заштита на животната средина и помош на ранливи категории граѓани.

„Тиквеш“ активно соработува со, и ги поддржува образовните институции, вклучувајќи ги и факултетите и училиштата, со цел да обезбеди поддршка за образовни иницијативи и да придонесе за едукација на идните генерации и нивната подготовка за професионалниот свет. Во рамките на оваа иницијатива, исто така, обезбедуваме специјализирани вински обуки, кои на млади ентузијастички и професионалци им овозможуваат да стекнат практично знаење и вештини во винската индустрија.

Со овие активности, „Тиквеш“ продолжува да ги истакнува своите долгогодишни заложби во доменот на општествената одговорност и го зајакнува

своето партнерство со заедниците во кои дејствува.

Во продолжение, дел од активностите:

Обуки за идните вински професионалци

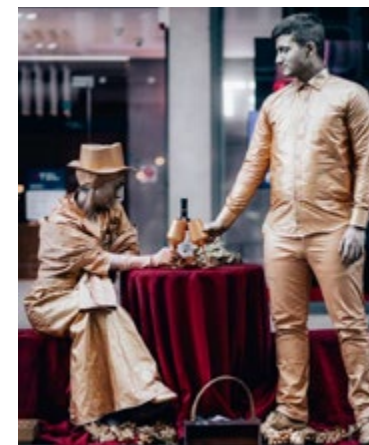
Ние од Винарската визба „Тиквеш“ ја препознаваме важноста на развојот на идните професионалци во земјоделството и производството на вино. Како дел од нашата посветеност на актуализирање на земјоделството и производството на вино (како перспективни професии) и развојот на таленти во таа област, соработуваме со средното земјоделско училиште од Кавадарци, СОЗШУ „Горче Петров“, овозможувајќи континуирана практична обука на учениците во нашата винарница. Преку оваа иницијатива, учениците стекнуваат вредно работно искуство, се запознаваат со вистинските работни процеси во винарницата и добиваат подлабоко разбирање за индустријата.

Покрај техничката обука, посветени сме на тоа да ги подготвиме учениците со основни меки вештини што ќе им помогнат во нивниот професионален развој и идното вработување. За таа цел, организираме специјализирани обуки за комуникација, тимска работа, решавање проблеми и адаптивност на работното место. Овие обуки се спроведуваат во соработка со „Мотива“, компанија што е наш долгогодишен соработник и е специјализирана за професионални обука и развој.

Програмата е структурирана во неколку модули, кои се одржуваат еднаш месечно во траење од 4 часа (од 10-14 часот) во просториите на ВВ Тиквеш, како и во самото училиште.

1	Фактори за успех во деловно окружување	(една средба 4 часа)
2	Определување на моите цели и себепознавање	(една средба 4 часа)
3	Ефективна деловна комуникација	(една средба 4 часа)
4	Презентациски вештини	(една средба 4 часа)
5	Работа во тимови и методи за тимска работа во организациите	(една средба 4 часа)
6	Управување со време	(една средба 4 часа)

Со вложување во овие иницијативи, целта ни е да ги зголемиме атрактивноста на земјоделството и производството на вино, како области во кои сегашните и идните генерации ќе гледаат перспективи за кариерен раст и развој, поттикнувајќи повеќе млади таленти да се одлучат за избор на кариера во тие области. Нашите напори не само што придонесуваат за развој на квалификувани професионалци, туку и ја зајакнуваат долгорочната одржливост на индустријата.

„Тиквеш“ го поддржа уличниот фестивал „Статуафест“

И во 2024 година, „Тиквеш“ го поддржа добропознатиот уличен фестивал „Статуафест“, кој по осми пат се одржа во центарот на Скопје. Од 16 до 18 мај, секое попладне, со почеток во 18 часот и 30 минути, артистите ги раскажуваат различните приказни во рамките на годинашната тема на фестивалот – „Прекинати врски“.

Уличните артисти го привлекоа вниманието на многубројните минувачи и со својата креативност ја разбудија нивната имагинацијата, праќајќи важни пораки поврзани со врските што луѓето ги создаваат во текот на својот живот. Уличниот фестивал „Статуафест“ го овозможува креативното изразување на уличните артисти и ја збогатува културно-уметничката понуда во Скопје.

Конференција за имплементација на ESG-стандардите

Винарската визба „Тиквеш“ е лидер во регионот на Југоисточна Европа и прва компанија во винската индустрија што ги имплементира водечките глобални ESG-стандарди во области како што се заштита на животната средина, социјално одговорно влијание и транспарентно корпоративно управување.

Со цел да се промовираат овие стандарди, „Тиквеш“ во јуни организираше Конференција за имплементација на ESG-стандардите во соработка со Европската банка за обнова и развој (ЕБОР) и со финансиска поддршка од Европската Унија – Фонд за развој на претпријатија и иновации за Западен Балкан (WB EDIF). На конференцијата беше презентираан првиот Извештај за ESG на „Тиквеш“ за 2023 година. Примерот

на „Тиквеш“ беше истакнат како инспирација и поттик за останатите локални компании, со цел да ги охрабри да размислуваат и да дејствуваат на начин што ќе овозможи одржлив и одговорен развој.

Во рамките на панел-дискусиите беа разгледувани различни аспекти на ESG, вклучувајќи ги регулаторните рамки, процесот на подготовка и поднесување извештаи за ESG, како и изградбата на одговорни вредносни синџири што вклучуваат компании што ги применија овие стандарди. На овие дискусии беа презентирани и примери на најдобри локални практики, со што се покажа на кој начин успешните модели на „Тиквеш“ може да инспирираат и да мотивираат други компании со цел да ги следат истите патишта во оваа значајна област.

„Тиквеш“ – горд спонзор на меѓународниот филмски фестивал „Браќа Манаки“

Одбележувајќи ја својата 45-годишнина, Интернационалниот фестивал на филмска камера „Браќа Манаки“, првиот и најстар фестивал во светот посветен на креативноста на кинематографите, повторно ја собра светската кинематографска елита во Битола.

Ексклузивните гости на јубилејното издание на фестивалот уживаа во извонредните вина на „Тиквеш“, кои со својот квалитет придонесоа за подобар впечаток кај нив. Соработката меѓу „Тиквеш“ и „Браќа Манаки“ ќе продолжи да трае, обединувајќи два исклучително значајни брэнда што ја промовираат нашата земја на меѓународно ниво.

Светски ден на вранецот 2024

Шеста година по ред, на 5 октомври го одбележавме Светскиот ден на вранецот, истакнувајќи ги неговите уникатност и потенцијал за создавање комплексни и автентични вина. Овој ден придонесува за зголемување на меѓународната препознатливост на сортата.

По тој повод, „Тиквеш“ беше домаќин на група новинари од специјализирани странски вински списанија, кои ја посетија Македонија, запознавајќи се со долгата винска традиција, со поднебјето и поволните услови за производство на вино. Покрај тоа, учествувавме во Винскиот салон во Националната опера и балет, а на специјалниот концерт во рамките на одбележувањето настап имаше Казухиро Котетсу, минатогодишниот амбасадор на вранецот, кој истовремено е и основач на Токискиот камерен оркестар „Вранец“.

„Тиквеш“ по 15-ти пат го организираше Фестивалот на младо вино

Петнаесетта година по ред, на третиот викенд од ноември, Винарската визба „Тиквеш“ го организираше Фестивалот на младо вино, со цел да ги претстави вината од последната берба и да ги истакне нивниот квалитет. Под мотото „Вкуси го моментот, искуси ја авантурата“, овој омилен настан и годинава привлече голем број пријатели, соработници и партнери на „Тиквеш“ од земјава и од странство.

Посебен впечаток на годинешниот фестивал остави младото вино од сортата смедеревка, а премиерно беа претставени и младите вина од сортите малвазија и станушина, кои допрва ќе ги пленат љубителите на доброто вино.

Фестивалот на младо вино е значаен поради тоа што придонесува за унапредување на винската култура во земјава и градењето традиција за проценка на квалитетот на вината од последната берба. Традиционално, гостите на фестивалот можеа да дадат парични донации за добротворни цели, при што собраните средства беа наменети за поддршка на организацијата „Донирај компјутер“, која обезбедува компјутери за социјално загрозувани семејства и на Комисијата за еднакви можности, која функционира во рамките на Општина Кавадарци и работи на зајакнување на жените на локално ниво и на унапредување на родовата еднаквост.

„Тиквеш“ инвестира во млади спортски таленти

Винарска визба „Тиквеш“ обезбеди поддршка за Градскиот ракометен клуб „Тиквеш“ од Кавадарци, кој има повеќе од 140 ракометари во младинските школи и 25 професионални играчи во сениорскиот тим. На тој начин, винарницата ќе придонесе за развој на младите спортски таленти што се дел од овие младински школи и за промоција на овој спорт и спортските резултати што ги остваруваат членовите на клубот.

ГРК „Тиквеш“ е единствениот ракометен клуб во Општина Кавадарци што се натпреварува во сите младински категории при Ракометната федерација на Македонија, додека, пак, неговиот сениорски тим се натпреварува во машката Супер лига и годинава беше дел од „European Handball Federation Cup“, како единствен претставник од нашата земја. Во рамките на својата определба за општествено одговорно дејствување и воведените ESG-стандарди, „Тиквеш“ континуирано спроведува активности со кои позитивно влијае врз развојот и добросостојбата на заедницата.

Продолжува партнерството на „Тиквеш“ и Скопскиот џез-фестивал

По 43-ти пат, љубителите на џезот можеа да ги проследат ексклузивните настани на некои од најголемите светски имиња на современиот џез и на креативната музика денес. И годинава овој светски познат фестивал ги исполни очекувањата и на македонската џез-публика и донесе врвни џез-музичари и концерти. Во рамките на партнерството на „Тиквеш“ и Скопскиот џез-фестивал, нашите вина придонесоа за неповторливата атмосфера во текот на фестивалските вечери.

Поддршка од „Тиквеш“ за иницијативата „Да засвониме за родова рамноправност“

Винарската визба „Тиквеш“ се приклучи на глобалната иницијатива „Да засвониме за родова рамноправност“ (Ring the Bell for Gender Equality), чиј предводник и промотор во нашата земја е Македонската берза. Основната цел на оваа иницијатива, која годинава се одвива под мотото „Инвестирајте во жените: Забрзајте го напредокот“, е да се подигне свеста за родово одговорно финансирање преку подобрување на пристапот на жените до финансиските пазари и промовирање нивно поголемо учество во органите на управување на компаниите.

Студентите од програмата Еразмус се запознаа со одржливите практики на „Тиквеш“

Винарската визба „Тиквеш“ и М6 едукативниот центар беа домаќини на студентите од Еразмус за Проектот „Leaders of the Green Economy“, чиј носител е Универзитетот Американ Колеџ Скопје. Дваесетина млади луѓе од нашата земја, Словенија, Хрватска и од Бугарија имаа можност од прва рака да бидат информирани за активностите што ги презема „Тиквеш“ во насока на трансформација во зелена винарница.

Студентите, исто така, дадоа и свои мислења и предлози за воведување нови иновативни решенија од областа на циркуларната економија, како и придонес со креативни идеи поврзани со процесот на имплементација на ESG-стандардите во компанијата. Во рамките на своите општествено одговорни практики, „Тиквеш“ и М6 едукативниот центар ќе продолжат да реализираат иницијативи за поддршка на младите, од кои зависат иднината и напредокот на целата заедница.

Традиционалното закројување на лозјата на „Тиквеш“ за Св. Трифун во знакот на новите прогресивни практики на винарницата

Винарската визба „Тиквеш“ го одбележа празникот Св. Трифун со свечено закројување на лозјата во Лепово. На настанот присуствуваа голем број гости – претставници на институции, на дипломатскиот кор, соработници на винарницата и лозари.

Годинашниот настан беше во знакот на воведувањето на ESG-стандардите во работењето на винарницата. Со нивното имплементирање, „Тиквеш“ станува единствената винарница во регионот што воведува нови прогресивни активности и култура во своето работење, дополнително инвестирајќи во грижата за животната средина, влијанието и придонесот за развојот на општеството и доброто управување.

Винарската визба „Тиквеш“ посветено работи на целосна трансформација во т.н. „зелена“ винарница. Во рамките на овој процес го произведува првото органско вино, токму на лозовите насади на Лепово, користи најсовремени научни методи, како и вештачка интелигенција во насока на заштита на лозовите насади и обезбедување квалитетно грозје, имплементира проекти чија цел е заштита на животната средина, намалување на отпадните води, како и намалување на емисиите на CO₂ и вложува во обновливи извори на енергија преку инсталирање фотоволтаици. Притоа, сето ова го споделува и со своите кооперанти и со останатите чинители во индустријата.

Вината на „Тиквеш“ пред очите на светската јавност на „ProWein 2024“

„Тиквеш“ за првпат се претстави со сопствен штанд на најпознатиот интернационален вински саем „ProWein“, кој се одржа во Диселдорф, Германија, од 10 до 12 март 2024 година.

За време на саемот, „Тиквеш“ организираше мастеркласови со македонски и странски вински експерти, кои ги претставија врвните македонски вина. Посебен мастерклас за вината на „Тиквеш“ беше одржан и на штандот на „Meininger“, каде што за вината од автентичните микролокации во земјава зборуваа искусниот експерт Томас Брандл.

Со ваквите активности, „Тиквеш“ придонесува за зајакнувањето на препознатливоста и репутацијата на македонските вина во меѓународни рамки, создавајќи услови за успех на сите македонски винарници на конкурентните странски пазари.

Вината од новата берба на „Tikveš Châteaux & Domaines“ презентирани пред бордот на сомелиери и угостители

Претставниците на Македонската асоцијација на сомелиери и претставниците на угостителскиот сектор имаа ексклузивна можност да се запознаат со дел од премиум вината на „Tikveš Châteaux & Domaines“ од последните берби што ќе бидат лансирани на домашниот пазар.

На специјалната презентација што ја водеше Звонко Херцег, вински експерт и претседател на MACOM, беа опишани специфичните карактеристики на вината, а акцентот беше ставен на нивниот квалитет и тероарите од каде што го црпат својот уникатен идентитет.

Преку винска дегустација и интерактивна презентација, присутните имаа можност да ги вкусат вината од новата берба и да постават прашања што ги засегаат, но и да добијат детални одговори за нив.

Настанот на кој присуствуваше и претседателот на УО на „Тиквеш“, Светозар Јаневски, овозможи присутните да уживаат во богатите вкусови на вината на „Tikveš Châteaux & Domaines“, да разменат искуства и подетално да се запознаат со напредните практики што ги применува „Тиквеш“ при производството на вино. Ваквите настани креираат значајни придобивки и создаваат позитивно влијание врз развојот на винската култура и индустрија во земјава.

Со своите ESG-практики, „Тиквеш“ меѓу водечките компании на Самитот ESG Adria

Под мотото „Делувај сега за одржлива иднина“, од 24 до 26 април 2024 година во Тиват, Црна Гора, се одржа Самитот ESG Adria. Голем број бизнис-лидери, претставници на јавниот сектор, на меѓународни организации, на граѓанскиот сектор и експерти за одржливост од регионот беа дел од овој настан со цел да изнајдат нови решенија, иницијативи и инвестиции што може да ја забрзаат транзицијата на регионот Адрија кон поодржлива иднина и ESG-агенда.

Овој самит е првиот регионален настан посветен на одржливиот развој и на воспоставувањето дијалог за поголема одговорност на бизнис-секторот кога станува збор за практична примена на стандарди за заштита на животната средина, општествено влијание и корпоративно управување (ESG). Токму затоа, „Тиквеш“ беше меѓу компаниите чие искуство од воведувањето и примената на ESG-стандардите беше претставено на самитот.

Одржливиот бизнис-модел на „Тиквеш“ претставен на Конференција за зелено инженерство при Технолошко-металуршкиот факултет

Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје беше домаќин на Првата конференција за зелено инженерство, одржливи материјали и технологии за циркуларна економија, GREEN CIRC 2024, која се одржа на 22 и 23 април 2024 година. Конференцијата овозможи да се разменат нови научни знаења и истражувања поврзани со зелените иновации, како и бизнис-моделите што се применуваат во различни индустрии.

Како прва винарница во регионот, која ја започна својата зелена трансформација и која во своето работење ги вовеле ESG-стандардите, „Тиквеш“ е одличен пример за компанија што применува напредни зелени технологии и практики за да обезбеди одржлив развој. Присутните на конференцијата се запознаа со конкретните активности што ги презема „Тиквеш“ со цел да го намали својот јаглероден отпечаток и да ги заштити животната средина и природните ресурси.

Вториот ден од конференцијата им беше посветен на студентите. Менаџерот за контрола на квалитетот и проектен менаџмент во „Тиквеш“, Тихомир Касапинов, ги сподели корисните практики на компанијата за имплементирање на ESG-принципите со студентите од овој факултет, со цел да ги инспирира да дејствуваат во согласност со одржливиот развој, кој е од непроценлива важност за нивната кариера и за нивната иднина.

Табела за Глобалната иницијатива *за извештување* (GRI)

GRI-стандард	Податок	Дел на кој се упатува
GRI 102-1	Име на организацијата	2. Организациски профил
GRI 102-2	Примарни брендови, производи и услуги	2.2 Нашите брендови
GRI 102-3	Локација на седиште	2. Организациски профил
GRI 102-4	Природа на сопственоста и правна форма	2. Организациски профил
GRI 102-5	Опслужени пазари	2.3 Пазарно присуство
GRI 102-6	Големина на организацијата	2. Организациски профил
GRI 103-1	Структура на управување	3.1 Структура на корпоративно управување
GRI 103-2	Заложби за надворешни иницијативи	2.4 Заложби во однос на меѓународните и секторските иницијативи и стандарди
GRI 103-3	Вклучување на засегнатите страни/чинители	3.5 Вклучување на засегнатите страни и анализа на материјалноста
GRI 2-9	Структура и состав на управување	3.1 Структура на корпоративно управување
GRI 2-14	Улогата на највисокото управно тело во известувањето за одржливост	3.2 Управување со ESG
GRI 205	Политика против корупција	3.3 Деловна етика, стандарди и политики
GRI 205-2	Комуникација и обука за политиките и процедурите против корупција	3.3 Деловна етика, стандарди и политики
GRI 301	Енергија	4.2. Систем за управување со енергијата и животната средина
GRI 301-1	Потрошувачка на енергија	4.2. Систем за управување со енергијата и животната средина
GRI 301-2	Енергетски интензитет	4.2. Систем за управување со енергијата и животната средина
GRI 301-3	Иницијативи за енергетска ефикасност	Мерки за енергетска ефикасност
GRI 303	Вода	Потрошувачка на вода
GRI 303-1	Искористување и зачувување на водата	Потрошувачка на вода
GRI 304	Биодиверзитет	Заштита на биодиверзитетот

GRI-стандард	Податок	Дел на кој се упатува
GRI 304-2	Интеракции со биодиверзитетот	Заштита на биодиверзитетот
GRI 305	Емисии	Мерење на емисиите
GRI 305-1	Директни емисии на стакленички гасови (Опсег 1)	Мерење на емисиите
GRI 305-2	Индириектни емисии на стакленички гасови (Опсег 2)	Мерење на емисиите
GRI 305-3	Други индириектни емисии на стакленички гасови (Опсег 3)	Мерење на емисиите
GRI 305-4	Интензитет на емисиите на стакленички гасови	Мерење на емисиите
GRI 306	Истекувања и отпад	4.4. Управување со отпад и циркуларна економија
GRI 306-2	Отпад според типот и методот на одлагање	4.4. Управување со отпад и циркуларна економија
GRI 306-5	Отпад што оди на депонија	4.4. Управување со отпад и циркуларна економија
GRI 401	Вработување	5.2 Вработување и трудови практики
GRI 401-1	Нововработени и промени во работната сила	5.2 Вработување и трудови практики
GRI 401-2	Бенефиции за вработените на неопределено време	5.2 Вработување и трудови практики
GRI 403	Здравје и безбедност на работа	5.3. Здравје, безбедност и добросостојба
GRI 403-1	Систем за управување со здравјето и безбедноста на работа	5.3. Здравје, безбедност и добросостојба
GRI 403-2	Идентификување опасности, процена на ризик и истрага на несреќни случаи	Усогласеност со безбедноста и здравјето
GRI 404	Обуки и образование	Континуирано подобрување
GRI 413	Локални заедници	5.4. Вклучување на заедницата
GRI 413-1	Активности со вклучување на локалната заедница, процени на влијание и програми за развој	5.4. Вклучување на заедницата
GRI 414	Општествена процена на добавувач	Кодекс на однесување за добавувачи
GRI 201-1	Генерирана и дистрибуирана директна економска вредност	Економско влијание

GRI-стандард	Податок	Дел на кој се упатува
GRI 201-2	Финансиски импликации и други ризици и можности како резултат на климатските промени	Финансиски резултати
GRI 600-2	Поплаки/жалби во однос на кршење на приватноста на клиентите и губење податоци за клиенти	Постапки во механизмот за жалби
Секторски GRI 13: Земјоделство		
13.1.1	Управување со материјални теми	Резултати од процената на материјалноста
13.1.2	Директни емисии (Опсег 1)	Мерење на емисиите
13.1.3	Индиректни емисии (Опсег 2)	Мерење на емисиите
13.1.4	Други индиректни емисии (Опсег 3)	Мерење на емисиите
13.1.5	Интензитет на емисиите на стакленички гасови	Мерење на емисиите
13.2.2	Финансиски импликации и други ризици и можности како резултат на климатските промени	Финансиски резултати
13.3.2	Влијание на биодиверзитетот	Заштита на биодиверзитетот
13.8.3	Управување со влијанијата поврзани со отпадот	4.4. Управување со отпад и циркуларна економија
13.8.6	Отпад што оди на депонија	4.4. Управување со отпад и циркуларна економија
13.12.2	Активности со вклучување на локалната заедница, процени на влијание и програми за развој	5.4. Вклучување на заедницата
13.12.3	Активности со значајни реални и потенцијални негативни влијанија врз локалните заедници	5.4. Вклучување на заедницата
13.19.2	Систем за управување со здравјето и безбедноста на работа	5.3. Здравје, безбедност и добросостојба
13.19.3	Идентификување на опасности, проценка на ризик и истрага на несреќни случаи	5.3. Здравје, безбедност и добросостојба
13.22.2	Генерирана и дистрибуирана директна економска вредност	Економско влијание
13.26.3	Комуникација и обука за политиките и процедурите против корупција	3.3 Деловна етика, стандарди и политики

TIKVEŠ

SINCE 1885

Винарска визба „Тиквеш“ А.Д. Кавадарци
ул. „8-ми Септември“ бр. 5, 1430 Кавадарци,
Р. Северна Македонија
www.tikves.com.mk